Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Najer Folksblat פרייז 20 גראשען

היינט 8 זייטען

נייער פאלקסבלאט

אונפארטייאישע פאליטיש - געזעלשאפטליכע טאג - צייטונג

Nr. 19/1314 | Łódź, Niedziela 22 Stycznia 1928 r. | זעקסטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, כט טבת תרפ"ח | Nr. 19/1314

אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 71-24. | Adres redakcji i administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 2471.

KONJAKI
V. S. O. P.
Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médicinal — Winiaki mieszane

Winkelhausen

WÓDKI – LIKIERY
Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morelówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD - POMORZE, ZAŁ. 1846.

B. P.
JULJUSZ ASCHER

b. przemysłowiec i obywatel m. Łodzi

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł w Wiedniu w dniu 13-go b. m.
Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbędzie się w Łodzi z domu przedpogrzebowego na cmentarzu izraelickim w niedzielę, 22 stycznia o godz. 1 po południu, o czem zawiadamiają przyjaciół i znajomych pogrążeni w głębokim smutku

Uprasza się o nieskładanie wizyt kondolencyjnych. 594 **CÓRKA, BRACIA i SIOSTRY.**

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז געכטען שבת געשטארבען איז עלטער פון 75 יאהר מיין ליבער מאן, אונזער געטרייער און אונפערגעסליכער פאטער, גרויספאטער שוויגערפאטער און אנקעל

נ. ע. שמעון עקשטיין

די לויה קומט פאר היינט, זונטאג, דעם 22-טען יאנואר 1928, האלב 12 פארמיטאג פון טרויער-הויז נארוטאוויטשא (דזיעלנא) 26, וועגען וואס עס טיילען מיט אלע קרובים, פריינד און בעקאנטע

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

התחלת הספר-תורה-פייערונג!

היינט, זונטאג, 5 א זייגער נאכמיטאג קומט פאר אין

36 ווארשאווער זאל, פאלודניאווא 36

א התחלת הספר-תורה-פייערונג

פון מאדזשיצער שטיבעל מיט'ן אנטייל פון רבי'ן שליט"א.
בעמערקונג: מ'בעט זעהר נישט מיטצוברענגען קיין קינדער.

889 די פערוואלטונג.

CYRK אל. קאשטשושקא 73.
היינט 2 — פארשטעלונגען: נאכמ. 4 און 8.15 אין אווענט [illegible]

דעם טיפסטען ביילייד דריקען מיר אויס אונזער געעהרטען פערוואלטונגס-מיטגליד חבר **משה עקשטיין,** צוליב'ן טויט פון זיין פאטער

נ"ע שמעון

מיר בעטען אלע חברים, זיך צו בעטייליגען אין דער לויה, וועלכע קומט פאר היינט, זונטאג, $11^1/_2$ א זייגער פארמיטאג פון טרויער-הויז, נארוטאוויטשא (דזיעלנא) 26, כדי אפצוגעבען דעם פערשטארבענעם דעם לעצטען כבוד.

די פערוואלטונג
פון לאסט-וועגען-בעזיצער, זאוואדזקא 5.

889

אכטונג, הויזירער!

אלע מיטגלידער און נישט-מיטגלידער ווערען אויפגעפאדערט צו קומען היינט זונטאג, 12 בייטאג אין לאקאל פון צענטר. קליינהענדלער-פעראיין, זאוואדזקא 5 אויף

אויסערגעווענליכע פערזאמלונג

עם האנדעלט זיך וועגען סטעמפלען די ביכלעך.

אלע ווערען געבעטען פינקטליך צו קומען, ווייל עס האנדעלט זיך וועגען אייערע אייגענע לעבענס-אינטערעסען.

969 די פערוואלטונג.

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז פרייטאג, דעם 20 יאנואר ה. י. געשטארבען אונזער חבר און פערוואלטונגס-מיטגליד

נ. ע. שמעון יאנאווסקי

צו דער לויה, וועלכע קומט פאר היינט, זונטאג, 1 א זייגער בייטאג פון טרויער-הויז ציגעל-גאס 12 ווערען אלע מיטגלידער אויפגעפאדערט צאהלרייך זיך צו בעטייליגען אין דער לויה, בכדי אבצוגעבען דעם פערשטארבענעם חבר דעם לעצטען כבוד

די פערוואלטונג פון
שניידער-מייסטער-פעראיין אין לאדז, פעטריק. 20.

089

פעראיין פון כאלופניקעס און האנדווערקער
==== זאכאדניא 66. ====

8-ונג עלעקטראטעכניקער—מיטגלידער און נישטמיטגלידער!
מאנטאג, ד. 23-טען 7 אינאווענט קומט פאר א

גרויסע פערזאמלונג

—פון— עלעקטראטעכניקער

אויף וועלכער עס וועלען בעהאנדעלט ווערען זייער וויכטיגע פאך-פראגען. קומט מאסענווייז!

די פערוואלטונג.

פאך-פערזאמלונגען קומען פאר:
היינט 4 נאכמיטאג — קראגען און אויבערוועש
מארגען 8 אווענד — ראט פון די פאכען,
דינסטאג 8 אווענד — האלץ.

וויכטיג פיר קאלאשען-מאכער און שוסטער!

כ'בעזיץ א גרויסען אויסוואהל פון גומינע זוילען און קלעצער צו אלטע קאלאשען פון סאמאכאדאווע גומי ווי אויך גומינע אפצאסען צו שיך.
כ'פערקויף צו ביליגע פרייזען.

מענדיל סטאווסקי אלעקסאנדראווסקא 19

Dr. med.
WOLF EYCHNER
פרויען - קראנקהייטען
און אקושעריע
נ'יערזער 11 טעל. 34-72
[illegible]

מיר דריקען אויס אונזער מיטגעפיהל פרוי יאנאווסקא צוליב'ן טויט פון איהר מאן

שמעון יאנאווסקי נ"ע

פערוואלטונג פון מאגאזין-שניידער-מייסטער-פעראיין אלעע 1 מאי 2.

סאוויעטיש-פּוילישער האַנדלס-טראַקטאַט

וועט אונטערגעשריבּען ווערען אין חודש פעבּרואר

וואַרשאַ, 21. (טעלעפאָניש). ווי ס'מעלדעט די „א. ב. צ." וועלען די סאוויעטיש-פוילישע אונטערהאנדלונגען זיך פערענדיגען אין מיטען חודש פעבּרואר. דערווייל דאַרף געשלאָסען ווערען א האנדעלס-פּראָוויזאָריום, וועלכער דאַרף אין פערלויף פון א האלב יאָהר געענדערט ווערען אויף א שטענדיגען האנדעלס-טראַקטאַט.

אלע בעשולדיגטע אין כאבאר-פּראָצעס

זענען דורכ'ן געריכט פריינעשפּראָכען געוואָרען.

וואַרשאַ, 21. (טעלעפאָניש). פּרייטאָג איז אַרויסגעטראָגען געוואָרען דער אורטייל אין פּראָצעס פון די געוועזענע בעאַמטע פון וואַרשאָווער אויספּאָרשונגס-אַמט, וועלכע זענען בעשולדיגט געוואָרען אין נעהמען כאַבאַר.

אַלע אָנגעקלאָגטע מאַריאַן קורנאַטאָווסקי, לעאָנאַרד דאָביעצקי, וול. מאַרטשאַק, וול. רוטקעוויטש און פעליקס טושטשינסקי זענען בעפרייט געוואָרען.

הוספה פאר מלוכה-אָנגעשטעלטע

וואַרשא 21 (טעלעפאָניש) ס'איז שוין ענטגילטיג פעסטגעשטעלט געוואָרען די הוספה פאַר מלוכה-אַנגעשטעלטע, די הוספה וועט זיין אַנ'איינמאָליגע און וועט בעטרעפען 45 פּראָצענט פון חודש-געהאַלט. די הוספה וועט אויסגעצאָהלט ווערען אין 2 ראַטעס דעם 25 יאַנואַר און 10 מערץ.

500 סוחרים ארעסטירט אין אוקראינע

פאר שפּעקולאציע מיט מאנופאקטור-סחורות.

ריגא, 21. (אַטע) די ג. פ. או. אין סאָוויעט-אוקראינא האָט אַרעסטירט איבער 500 פּריוואַט-סוחרים, וועלכע האָבען אויסגעקויפט מאַנופאַקטור-סחורות אין די קאָאָפּעראַטיווען און אויף שווערע פרייזען די סחורות פערקויפט דער בעפעלקערונג, אין כאַרקאָוו גופא זענען אַרעסטירט געוואָרען איבער 100 סוחרים, אין אָדעס 25. פיל פון די סוחרים האָבען זיך אויך פערנומען מיט תבואה-האַנדעל.

אין ליטע ווערט הייס

קלאנגען וועגען רעוואלוציאנערע צוגרייטונגען.

ריגאַ, 21 (א. וו.) טראָץ אַלע הכחשות פון דער ליטווישער רעגירונג געהען אַרום קלאַנגען אין די פּאָליטישע און מיליטערישע קרייזען אין לאָטווע, אַז וואַלדעמאַראַס איז נעכטען קוים ניצול געוואָרען פון א רעוואָלוציע.

אין וואַלדעמאַראַס'עס פאַרטיי איז געקומען צו א שפּאַלטונג.

אין קאָוונא פערשפרייטען זיך קלאַנגען וועגען מאַסען-אַרעסטען.

בערלין, 21 (אַטע). אין דער בערלינער פּרעסע האָט זיך פערשפרייט א קלאַנג, אַז ליטע האָט פאָרגעלעגט אַלס אָרט פון די אונטערהאַנדלונגען די דייטשע שטאָט קעניגסבערג.

די ארבּייטס-געזעצגעבּונג אין ארץ-ישראל.

ירושלים. 21 (י.ט.א. טעלעגראַפיש) אַהער איז אָנגעקומען דער שליח פון אינטערנאַציאָנאַלען אַרבייטס-ביוראָ ביים פעלקער-בונד דזשאָן ניקסאָן. דאָס אַרב.-ביוראָ אינטערעסירט זיך מיט די אַרבייטס-בעדינגונגען אין ארץ-ישראל און האָט שוין געהאַט אָנגעוויזען אויף דער נויטווענדיגקייט איינצופיהרען דאָרט א מאָדערנע אַרבייטס - געזעצגעבונג.

לאָרד פּלומער האָט אין יאָהר 1926 געהאַט בעשטימט א קאָמיסיע, וועלכע האָט אויסגעאַרבייט געוויסע בעשטימונגען מכח רעגולירען די אַרבייטס-אינספּעקציע, ספּעציעל איבער קינדער- און פרויען-אַרבייט. קיין ענטגילטיגע נאָרמען זענען נאָך נישט אויסגעאַרבייט צוליב דער אינדוסטריעלער אָפּגעשטאַנענקייט פון לאַנד.

א כמארע היישעריקען

רוקט זיך אן אויף ארץ ישראל.

ירושלים, 21 (יט"א טעלעגראַפיש) די פּאַלעסטינא-רעגירונג נעהמט אָן ענערגישע מיטלען געגען דער מעגליכער היישעריק מגפה, וואָס דראָהט ארץ-ישראל פון עגיפּטען. אויף דער גרעניץ פון סודאַן און עגיפּטען האָט זיך אָנגעקליבען א ריזיגע כמאַרע היישעריקען, וועלכע געהט פּאָראויס, ברענגענדיג אונגעהויערע שאָדענס. די א"י-רעגירונג האָט אָנגענומען א רייה פּערזיכערונגס-מיטלען און פונאַנדערגעשיקט געהעריגע אינסטרוקציעס וועגען קאַמף געגען די היישעריקען.

בּונט פון ארעסטאנטען אין ענגלאנד.

פּארמעלע שלאכט צווישען ארעסטאנטען און פּאליציי.

לאָנדאָן, 21 (אַטע) אין אַללאַהאַבאַדז איז אויסגעבראָכען א בונט פון אַרעסטאַנטען, וועלכע האָבען זיך געוואָרפען מיט מעסער'ס אויף די וועכטער, אויסגעבראָכען די טירען און זיך געלאָזט ענטלויפען. 20 צובונטעוועטע אַרעסטאַנטען האָבען זיך פערבאַריקאַדירט אין נאָהענטסטען בנין. די קאַמפען דויערען נאָך. עטליכע אַרעסטאַנטען זענען דער'הרג'עט, פיל פערוואונדעט. די וועכטער בעהערשען איינציגווייז די סיטואַציע.

גרויסע פאַבּריקס-שרפה אין ענגלאַנד.

לאָנדאָן 21 (ספּ. טעל.) אין דער גראַפשאַפט לאַמאַשיר איז אויסגעבראָכען א מורא'דיגע שרפה, עס זענען פערברענט געוואָרען 3 בוימוואָל-פאַבּריקען. דאָס פייער האָט פערניכטעט 120 טויזענד שפינדעל דער שאָדען ווערט בערעכענט 250 טויזענד פונט.

גריפּע אין 12-טען פּולק.

קראָקא, 21. (א. וו.) אין 12. פולק פיעכאָטע פון וואַדאָוויץ זענען די זעלנער מאַסענהאַפט קראַנק געוואָרען אויף גריפּע. אין מאַנכע פאַלען האָט די קראַנקהייט א זעהר שאַרפען פערלויף, דער סאַניטאַר-שעף האָט איזאָלירט דעם פולק.

געוועהר אין דער „זשעטש-פּאספּאליטע" אין קראקא

קראקא 21 (טעלעפאָניש) עהערנעכטען האָט די מיליטער-מאַכט אַדורכגעפיהרט א רעוויזיע אין דער פיליע פון דער אַדמיניסטראַציע פון „זשעטשפּאָספּאָליטא" אין קראקא אויף קאַרמעליצקא 9. עס ווערט געפיהרט א שטרענגע אויספאָרשונג.

פונאַנדערגעלאזען דעם יאַפּאנישען פּאַרלאַמענט.

לאָנדאָן, 21 (אַט"ע). דער יאַפּאַנישער פּאַרלאַמענט איז היינט פונאַנדערגעלאָזען געוואָרען. די יאַפּאַנישע רעגירונג האָט נישט געוואָלט דערלאָזען, אַז עס זאָל געשטעלט ווערען אַנ'אונצוטרויוואָטום פאַר דער רעגירונג און האָט דעם פּאַרלאַמענט פונאַנדערגעלאָזען.

גרויסע גריפּע-עפּידעמיע אין רוסלאנד.

ריגאַ, 21. (אַט"ע). אין סאָוויעט-רוסלאַנד פערשפרייט זיך מאַסענהאַפט די גריפּע-עפּידעמיע. אין כאַרקאָוו זענען קראַנק געוואָרען 6000 מענשען, צווישען זיי פיל הויכע סאָוויעטישע בעאַמטע.

די הונגער-קאַטאסטראָפע אין כינא

נעמט אן קאטאסטראפאלע פּאָרמען.

לאָנדאָן, 21 (ספּ. טעל) לויט מעלדונגען פון כינא, נעמט אָן די הונגער-קאַטאַסטראָפע אין די פּראָווינצען שאַנרו און טשילי קאַטאַסטראָפאַלע פאָרמען.

טויזענדער מענשען וואַנדערען, דערנעהערענדיג זיך מיט קאָרע און האָלץ. ס'זענען פערהאַן זעהר פיל פאַלען ווען עלטערען פערקויפען זייערע קינדער.

אין טסינאַן נעכטיגען 25 טויזענד היימלאָזע און הונגעריגע אויף דער גאַס. די איינציגע שפּייז וואָס זיי האָבען איז דאָס וואָס זיי בעקומען פון וואוילטעטיגע געזעלשאַפטען.

די שלום-אקציע פון אמעריקא

פראנקרייך זוכט א מיטעל צו פערשטענדיגונג.

פּאַריז, 21. (אַטע) היינט אין אָווענד וועט פערעפענטליכט ווערען דער טעקסט פון בריאַנען אויף דער לעצטער אַמעריקאַנישער נאָטע צו פּעראורטיילען מלחמות. בריאַן ווייזט אָן אין זיין ענטפער, אַז דער אונטערשיד פון די שטאַנד-פונקטען צווישען פראַנקרייך און אַמעריקא איז קודם-כל דער, וואָס פראַנקרייך געהער צו דער פעלקער-ליגע און האָט פערשידענע אינטערנאַציאָנאַלע פערפליכטונגען. די פראַנצויזישע רעגירונג האַלט אָבער, אַז טראָץ די דאָזיגע שוועריגקייטען וועט זיך איינגעבען צו געפונען א פאָרמול צו ווייטערדיגע אונטערהאַנדלונגען.

אמוניציע אויפרייס אין סודנעי,

דער'הרג'עטע, שווער און לייכט-פערוואונדעטע.

לאָנדאָן, 21 (א. וו.) פון סודנעי מעלדעט מען, אַז דאָרט איז פאָרגעקומען אַנ'אויפרייס פון די דאָרטיגע אַמוניציע-לאַגערן, צוליב דעם אויפרייס זענען 10 מענשען דער'הרג'עט געוואָרען 22 שווער-פערוואונדעט און 30 לייכט פערוואונדעט.

פּויערים צאלען נישט אין רוסלאנד קיין שטייערן

זיי ווערען פער'משפּט צו לאנגע חדשים טורמע.

ריגאַ, 21 (אַטע). די צאָהל פּראָצעסען געגען פּויערים אין סאָוויעט-רוסלאַנד, וועלכע ווילען נישט צאָהלען קיין שטייערן דערגרייכט 25 טויזענד. אין מיקאָלאַיעוו זענען פאַר דעם דאָזיגען חטא בעשטראָפט געוואָרען 70 פויערים צו 5 ביז 7 חדשים טורמע.

בּארבּארישע טאט פון א פאטער

פערמויערט זיין אייגענע טאכטער אין א קעלער.

בערלין. 21 (ספּ. טעל.) אין אַטערסבערג הינטער ברעמען האָט א דייטשער פויער געהאַלטען זייט 2 יאָהר זיין טאָכטער אין א פערמויערטען קעלער אָהן פענסטער און לופט. ווען די פּאָליציי, וועלכע האָט זיך דערוואוסט פון דער שרעקליכער טאַט, האָט געעפענט דעם קעלער, האָט מען דעם קרבן געפונען אין א בעוואוסטלאָזען צושטאַנד. דער פאָטער-חיה האָט זיך פערטיידיגט דערמיט, אַז ער האָט געוואָלט אומברענגען זיין טאָכטער, כדי זיין ירושה זאָל געהערען צו די זיהן, פון גאַנצען פּלאַן האָט אויך געוואוסט די מוטער.

דער וואהל-פיבּער צום סיים.

ערב דעם טערמין פון ארייַנטראגען די מלוכה-ליסטעס.

וואַרשאַ, 21 (טעלעפאָניש) פרייטאָג איז אין דער הויפּט-וואַהל-קאָמיסיע אַריינגעטראָגען געוואָרען די סענאַט-ליסטע פון פּ.פּ.ס., אויף וועלכער ס'פיגורירען: באָלעסלאַוו לימאַנאָווסקי, סטאַניסלאַוו פּאָזנער, דאָראָטאַ קלושינסקאַ, אַנדזשעי סטרוג, סטעפאַן קאָפּטשינסקי, לעאָן וואַשילעווסקי א. אַנד.

מ'טיילט אונז מיט, אַז מאָנטאָג וועלען אַריינגעטראָגען ווערען פאָלגענדע מלוכה-ליסטעס: בלאָק פון נאַציאָנאַלע מינדערהייטען, גאַליציאַנער ציוניסטען און יודישער נאַציאָנאַלער בלאָק.

פון א רייה ערטער קומען טעלעגראַמעס מיט ביטעס, אַז טאַרשאַל פּילסודסקי זאָל קאַנדידירען פון דער רעגירונגס-ליסטע.

דער אונפּאַרטייאישער בלאָק פאַר מיטאַרבייט מיט דער רעגירונג האָט פערעפענטליכט א גרויסען אויפרוף, אין וועלכען עס ווערען צווישען אַנד. אַרויסגערוקט פאָלגענדע פונקטען: 1) פערשטאַרקען די מאַכט פון פּרעזידענט, 2) מ'דאַרף אַדורכפיהרען א שולדיגע און צילבעוואוסטע איינטיילונג פון דער געזעצגעבערישער און אויספיהרענדער מאַכט, כדי פּוילען זאָל קענען האָבען א שטאַרקע רעגירונג און א ריכטיג-אַרבייטענדע געזעצגעבערישע סיים, 3) אויפ'ן ערשטען אָרט פון דער מלוכה-אַרבייט דאַרפען אַרויסגערוקט ווערען ווירטשאַפטליכע פּראָבלעמען, כדי צו שאַפען א פונדאַמענט פון פערמעגליכקייט פון דער בעפעלקערונג, 4) מ'דאַרף פערשטאַרקען די פערשטענדניש פאַר דער מלוכה. יעדער בירגער און בעזונדערס יעדער דעפּוטאַט דאַרף פערשטעהען, אַז צוליב מלוכה-גוטווענדיגקייט דאַרף מען נישט מאַכען קיין געוועהר, כדי אויסצופרעסען פון דער מלוכה אַזעלכע אַנדערע קאָנצעסיעס פאַר פערשידענע ריכטונגען.

*

א. וו. טיילט מיט, אַז דער צוזאַמענפאָהר פון רבנים אין באַבאָוו האָט בעשלאָסען אָהן שום פאָרבעהאַלט צו שטיצען בעת די וואַהלען דעם רעגירונגס-בלאָק.

*

ווי ס'מעלדעט די „מזרח-אַגענטור" איז די מלוכה-ליסטע פון דעם רעגירונגס-בלאָק שטאַרק געענדערט געוואָרען. די ליסטע דאַרף אויסגעהן אויף פאָלגענדען אופן ווי פּרעמיער באַרטעל, סען. באַיקאָ, מינ. טשעכאָוויטש, פּולק. סלאַוועק, פירשט ראַדזיוויל, מינ. מיעדזשינסקי, פירשט סאַפּיעהאַ, דעפּ. קאָשטשאַלקאָווסקי און דעפּ. פּאָלאַקעוויטש.

דעם ה' אַדוו. **א. צימערמאַן**
פּיעטריק. 88 (יוריס-קאָנסול פון האַנדוו.-פערבאַנד פּאָלודניאָווא 4) דריק איך אויס מיין טיפסטען דאַנק
פאַר זיין **טיכטיגען פיהרען** מיין משפּט אין קרייז-געריכט, וועלכער האָט
מיך מציל געווען פון אַנ'עקסמיסיע, וואָס איז מיר צוגעמשפּט געוואָרען אין פרידענס-געריכט. 585
י. שווארצבערג
פּאָלודניאָווע 31.

8-טונג, בעקער-מייסטער!
דערמיט רופען מיר אַלע אונזערע מיטגלידער צו אַנ'
אויסערגעוועהנליכע פערזאמלונג,
וועלכע קומט פאָר היינט, זונטאַג, 7 אָוועניי אין אונזער לאָקאַל פּאַמאַרסקי 15.
מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג: 1) וואַהל פון א פּאָרזיצענדער, 2) די לאַגע אין פאַך, 3) וועגען די אַרבייטער פאָדערונגען, 4) פרייע פאָרשלאַגען דערונטער אונזער שטעלונג צו די סיים - וואַהלען.
מיר בעטען אונזערע מיטגלידער פּינקטליך צו קומען.
די פערוואַלטונג פון
בעקער-מייסטער-פעראיין, פּאַמאַרסקי 15. 690

Dr.med. A. MAZUR
אויערען און האַלז-קראַנקהייטען, שטימע-און שפּראַך-פעהלערען (שטאַמלען א. אַז. וו.)
האָט זיך איבערצויגען פון נאַרוטאָוויטש 44
אויף ווסכאדנא 65, טעל. 66-01
(איינגאַנג אויך דורך פּעטריקאָווער 46).
נעהמט אָן פון 11^{30}–12^{30} און פון 3–5 נאָכמ. 770

אכטונג! ס'איז צו פערקויפען
א מערישקע - אזשור - מאַשין
פירמע „דורקאָפּ", אין גוטען צושטאַנד. צו ערפאַהרען
ביי גאָלדמאַן, קאָנסטאַנטינער 14. 695

אַ רויב-אָנפאַל אין אַן אַפּטייק-סקלאַד

אַנ'עלעגאַנטער רויבער — קויפט אַ פּראָשעק צו קאָפּ-ווייטאָג און בעצאָהלט פון געריבּטען געלד.

(—) פרייטאָג איז פאָרגעקומען אַ באַנדיטען-אָנפאַל אויפ'ן אַפּטייק-סקלאַד פון מאַריאַ טשערטאָק, וואָלטשאַנסקאַ 78.

ווען די פרוי טשערטאָק האָט נאָכ'ן שליסען דעם סקלאַד 7.30 אין אָוועגד, געציילט די קאַסע, האָט עמיצער געקלאַפּט אין דער הינטערטיר.

אין אַ ווײַלע שפּעטער איז אין סקלאַד אַריין אַנ'אַנשטענדיג געקליידעטער מאַנספּערשוין, פון 25 יאָהר אַנ'ערך, און געבעטען ביי דער אַפּטייקערין • זי זאָל איהם געבען עפּיס אַ פּראָשעק צו קאָפּ-ווייטאָג.

ווען די פרוי טשערטאָק האָט געוואָלט אוועקלייגען דאָס געלד, וואָס זי האָט געהאַלטען אין ציילען, כדי צו בעדינען דעם קליענט, האָט יענער אין אַ זעהר איידעלער פאָרם אַ זאָג געטון: „איהר וועט אַזוי גוט זיין אָבגעבען מיר דאָס געלד!" און ווען די אַפּטייקערין האָט אויף איהם פערטשיקאַוועט אָנגעקוקט און געוואָלט דאָס געלד אַריינלעגען אין שופלעדעל, האָט דער אומבעקאַנטער אַרויסגענומען פון טאַש אַ רעוואָלווער, און אָנצילענדיג איהם אויף איהר, האָט ער נאָך אַ מאָל איידעל איבערגע'חזר'ט זיין רויבערישע בקשה.

איבערציינגענדיג זיך, אַז זי האָט פאַר זיך אַ באַנדיט, האָט איהם די פרוי טשערטאָק איבערגעגעבען 18 זל. וועלכע ער האָט עלעגאַנט אַריינגעלעגט אין קעשענע, און נאָך אַ מאָל געבעטען זי זאָל איהם מהנה זיין מיט אַ פּראָשעק צו קאָפּ-ווייטאָג.

ווען ער האָט דעם געוואונשענעם פּראָשעק בעקומען, האָט ער קודם בעצאָהלט פאַר איהם 20 גראָשען, און איידעל פערנויגענדיג זיך איז ער מיט אַ „צום ווידערזעהען" אַרויסגעגאַנגען.

ערשט אין אַ פּאָר מינוט שפּעטער איז די פרוי טשערטאָק געקומען צו זיך און געמאַכט אַנ'אַלאַרם.

וועגען דעם דרייסטען אָנפאַל האָט מען צו-וויסען געגעבען דעם אויספאָרשונגס-אַמט, וועלכער האָט אונטערגענומען ענערגישע שריט, כדי צו פאַקען דעם דזשענטעלמענישען באַנדיט.

———

הײמלאָזע פרוי בעט זיך איבערצונעכטיגען

און לאָזט איבער אַלס שכר אַ האַלב יאָהריג קינד.

(—) מיט 2 וואָכען צוריק איז צו דעם טרעגער-אַרבייטער אליהו קאָמאַרניק אויף דוואָרסקאַ 7 געקומען אַ פרוי מיט אַ פּיצעל קינד אויפ'ן האַנד און געבעטען, אַז מ'זאָל איהר ערלויבען איבערצונעכטיגען.

די פרוי קאָמאַרניק האָט אַ ווייך האַרץ און האָט דער היימלאָזער פרוי געגעבען אַ ווינקעל אין איהר אָרים צימערל.

די פרוי מיט דעם קינד האָבען איבערגענעכטיגט, און אויף צומאָרגענס דערפריה האָט די אומבעקאַנטע פרוי איבערלאָזענדיג דאָס קינד ערקלערט, אַז זי געהט נאָר אַרויס קויפען אַ ביסעל מילך פאַר'ן קינד, פון דעמאָלס אָן איז די פרוי מעהר נישט צוריקגעקומען.

די פרוי קאָמאַרניק איז דעריבער אָהן בויך-ווייטאָג געקומען צו נאָך אַ קינד, ווייל זי אַליין האָט אַ קינד פון 7 וואָכען און איז דערצו אַ גאָר גרויסער אָרימאַן.

די פרוי קאָמאַרניק זיך שוין אָפּגעלאָפען די פיס אין דער יודישער גמינע, אָבער דאָרט ענטפערט מען איהר גאָרנישט. די פרוי האָט אָבער נישט געהאַט קיין אַנדער עצה און האָט נעכטען געמאָלדען דער פּאָליציי ריזיקירענדיג, אַז דאָס יודישע קינד זאָל איבערגעגעבען ווערען אין אַ קריסטליכען „זשלאָבעק".

דאָס קינד איז אַ מיידעלע, אַ בילדשעהן קינד אַנ'ערך אַ האַלב יאָהר אַלט.

———

אַרעסטירט די מערדער פון דעם פאָרפאַלק אין אַלעקסאַנדער.

(§) אין דער פאָריגער וואָך האָבען מיר מודיע געווען וועגען דעם שרעקליכען מאָרד פון דעם פאָרפאַלק יאָהאַן און עמאַ ערטק אין אַלעקסאַנדער.

אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם מאָרד האָט די פּאָליציי עהרגעכטען, נאָך אַ גענויער אויספאָרשונג אַרעסטירט דעם 44 יעהריגען פערדינאַנד היינע זיין 20 יעהריגען זוהן הערמאַן (וואַרשאַווסקאַ 61) און דעם 20 יעהריגען אָסקאַר בראַונקע, הערמאַן היינעס חבר (וואַרשאַווסקאַ 65).

די פּאָליציי איז געפאַלען אויפ'ן שפּור פון די פערברעכער אויף פאָלגענדען אופן.

ביי די ערמאָרדעטע האָט מען געפינען אַ פערבלוטיגט נאָז-טיכעלע מיט די איניציאַלען פ. ה.

די וואונדען אויפ'ן פּנים פון דער ערמאָרדעטער עמאַ ערטק האָבען בעוויזען, אַז זיי זענען געמאַכט מיט אַ לאַנג, שכאַל און שאַרף מעסער.

נאָכ'ן מאָרד האָט די פּאָליציי געמאַכט רעוויזיעס אין אַלע שכנישע הייזער.

ביי די היינעס האָט מען געפונען נאָך אַזעלכע טיכעלעך מיט די איניציאַלען פ. ה. מען האָט דאָרט נאָך געפינען אַ פערבלוטיגטען האַנדטוך מיט דיזעלבע איניציאַלען.

ביי דער רעוויזיע ביי אָסקאַר בראַונקע האָט מען געפונען אַ לאַנג שאַרף מעסער, צוגעפּאַסט צו די וואונדען אויפ'ן פּנים פון דער דערמאָרדעטער.

די בעשולדיגטע זענען זיך נישט מודה אין פערברעכען. עדות דערצעהלען, אַז אין דעם אויפדערנאַכט פון מאָרד זענען דער פאָטער און זוהן היינע און אָסקאַר בראָנקע געגאַנגען צו די ערטקעס צו גאַסט „בעגריסען" דעם יום טוב, וואָס היינע האָט בעקומען דעם טיטול פון מייסטער פון קאָרבצעך. היינע האָט אויף דעם יום-טוב געבאָרגט געלד ביי די ערטקעס.

אינטערעסאַנט איז, אַז בעת דער אויספאָרשונג האָט היינעס טאָכטער נישט געוואָלט קיין עדות זאָגען, נישט געענטפערט אויף די פראַגען, פון אָנהויב אָבער האָט זי אויסגעשריגען „דער טאַטע האָט פערקאָכט אַ קאַשע, זאָל ער זי אַליין אויפעסען" און מעהר נישט געוואָלט רעדען.

———

דער קערפּער פון יוסף אוריזאָהן ז"ל אויפ'ן וועג קיין ארץ ישראל.

לויט די ידיעות, וואָס דער ציוניסטישער קאָמיטעט האָט דערהאַלטען, דאַרף דער קערפּער פון ה' יוסף אוריזאָהן ז"ל, וועלכער געפינט זיך אויפ'ן וועג קיין ארץ-ישראל, אָנקומען אין יפו'ער פּאָרט בערך דעם 27 ה. ח.

אין ארץ-ישראל האָט זיך שוין געשאַפען אַ ספּעציעלער קאָמיטעט פון געוועזענע אָנגעזעהענע לאָדזער בירגער, וואָס האָבען זיך בעזעצט אין ארץ-ישראל, וועלכער וועט צוזאַמען מיט די פערטרעטער פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע אָבנעהמען דעם ארון פון דער שיף און איינאָרדנען דאָס איבערפיהרען דעם קערפּער פון דאָרט קיין ירושלים.

———

ביליגער געוואָרען פלייש.

פרייזען פעסטגעשטעלט דורכ'ן מאַגיסטראַט.

אונטער'ן פאָרזיץ פון וויצע-פּרעזידענט ראַפּאַלסקי איז אין מאַגיסטראַט צהערנעכטען פאָרגעקומען אַ זיצונג פון דער קאָמיסיע פעסטצושטעלען די מאַקסימום-פרייזען אויף פלייש און פלייש-אויסאַרבייטונגען. עס האָבען אָנטיילגענומען אין דער קאָמיסיע פאָרשטעהער פון די קאָנסומענטען די ה"ה וואַשילעווסקי און וואַגנער; פון די פּראָדוצענטען דזשיעניאַקאָווסקי, אייזען, רוסעצקי, גאָרדאָן און זיבערט און פאָרשטעהער פון וואָיעוואָדען-אַמט ד"ר גראַבאָווסקי און אַנקערשטיין.

נאָך אַ לענגערע דיסקוסיע איז אָנגענומען געוואָרען אַ נייער צעניק לויט וועלכען עס ווערט ביליגער פלייש אויף 7 און 9 פּראָצענט. אַזוי אַרום איז ביליגער געוואָרען פלייש פון 40 גראָשען ביז 10 גראָשען אויף אַ קילאָ.

אַרטיסטיש טעאַטער אין לאָדז.

(מ) אַ דאַנק די בעמיהונגען פון די קולטור-אָפּטיילונג ביים מאַגיסטראַט קומט קיין לאָדז אויף אַ רייה פאָרשטעלונגען דאָס אַרטיסטישע טעאַטער „פלאַצובקאַ זשיוועגאַ סלאָוואַ".

דאָס טעאַטער וועט געבען אַ רייה פאָרשטעלונגען פאַר דערוואַקסענע און קינדער.

„אַררט"
אַרטיסטישער רעווי און קאַמער-טעאַטער
אונטער דער לייטונג פון
מ. בראַדערזאָן.

ווייסער זאַל פון „מאַנטייפעל"
זאַכאַדניאַ 43.

היינט און טעגליך

די לעצטע טעג פון 3-טען פּראָגראַם א.נ.

נסים מן השמים

היינט, זונטאַג — 2 פאָרשטעלונגען: פּינקטליך 8 און 10 אָוונד.

מיטוואָך — פייערליכע פּרעמיערע פון 4. פּראָגראַם א.נ.

„אַ בילקעלע, אַ חלה'לע, אַ ראָזעוואַנע ברויט"

פּרטים אין די ווייטערדיגע אַנאָנסען.

בילעטען צו בעקומען ביי דער קאַסע פון 5 נאָכמ., שבת — פון 1 אַ זייגער.

פויליש-פּאַלעסטינער האַנדעלס-קאַמער

וויל עקספּאָרטירען שאָף-וואָל קיין לאָדז.

(§) פויליש-פּאַלעסטינישע האַנדעלס-קאַמער אין תל-אביב האָט געמאָלדען די לאָדזער ווירטשאַפטליכע אָרגאַניזאַציעס, אַז זי קען זיך אונטערנעהמען עקספּאָרטירען רויהע שאָף-וואָל, וועלכע ווערט זעהר פיל פּראָדוצירט ווי אין פּאַלעסטינאַ אַזוי אויך אין אַנדערע לענדער פון נאָהענטען מזרח. די פאַראינטערעסירטע אין דעם אימפּאָרט פון וואָל לאָדזער פירמעס דאַרפען זיך ווענדען וועגען דעם ענין אין דער פויליש-פּאַלעסטינער האַנדעלס-קאַמער, וועלכע וועט אין יעדען פאַל פאָרלעגען די ביליגסטע אָפּערטען.

ווי מיר דערוויסען זיך האָט דער פאָרשלאַג פון דער קאַמער אַרויסגערופען אַ גרויסע פאַראינטערעסירונג אין די לאָדזער ווירטשאַפטליכע קרייזען.

גרויסע שרפה אין אַ דאָרף

ענטשטאַנען צוליב אונטערצינדונג.

(§) שפּעט ביינאַכט, ווען אַלע איינוואוינער זענען געשלאָפען, איז אין דאָרף דזשיענטשאָלי, לאָדזער וואָיעוואָדזטווע אויסגעבראָכען אַ שרפה. געברענט האָט די סטאָדאָלע פון לאַנדווירט אָלשעווסקי, וואו ס'האָט זיך געפונען פול תבואה. עס האָבען אָפּגעברענט אַ רייה שטובער און לאַנד-אַרבייט-מאַשינען. דער שאָדען איז אַ גאַנץ בעדייטענדער. די דורכגעפיהרטע אויספאָרשונג האָט פעסטגעשטעלט, אַז ס'איז דאָ אָהן צווייפעל פאָרגעקומען אַנ'אונטערצינדונג. אָלשעווסקי גופא איז חושד איינעם פון די שכנים, וועלכע איז דערווייל נישט אַרעסטירט צוליב מאַנגעל אין קאָנקרעטע בעווייזען.

———

אין „אַררט"

היינט — 2 פאָרשטעלונגען

די „נסים מן השמים" געהען שוין אַראָפּ פונ'ם פּראָגראַם און היינט ווערען געגעבען די לעצטע פאָרשטעלונגען —

אמת, דער דריטער פּראָגראַם איז ערשט אין סאַמע פונאַנדערבליה (ס'ווערט געשפּילט ביי פולע הייזער) און קלאַפּט ווי אַ מזמור, אָבער אונזער יונג טעאַטער'ל זאָגט, אַז 5 וואָכען איז די והותר, און וואַרט שוין מיט אומגעדולד אויפ'ן אַרויסשיסען מיט זיין 4-טען פּראָגראַם, וואָס זאָל זיין נאָך בעסער, נאָך אינטערעסאַנטער, ווי דער 3-טער.

דער פערטער פּראָגראַם, וואָס טראָגט דעם עקזאָטישען נאָמען „סאַלעם עליקום" פערזיכערט מען אונז, זאָל ענטהאַלטען עפּיס אַזוינס, וואָס וועט דאַרפען איבעראַשען אונזערע לאָדזער טעאַטראַלען.

מיר האָפען, אַז דער „אַררט", וואָס האָט געפינען דעם קרעדיט פון אַלע שיכטען פון דער לאָדזער בעפעלקערונג, אָט דאָס טעאַטער'ל, וואָס די גאַנצע פּרעסע (יודישע, פּוילישע, דייטשע) האָט אָנערקענט אַלס אמת'ע דערגרייכונג, פערגלייכענדיג איהם מיט „סיניאַיאַ פּטיצאַ" און „קווי-פּראָ-קוואָ" וועט מיט'ן 4 פּראָגראַם געבען אַ נייעם בעווייז פון עכטען יונגען טעמפּעראַמענט און ברויזענדען טאַלענט.

היינט ווערט געשפּילט 2 מאָל — 7.45 און 10 אין אָוונד.

דינסטאָג — פּרעמיערע.

מעלדונגען.

———

פון „אָרט".

היינט, זונטאָג הויבען זיך אָן די איינשרייבונגען אויף אַ ספּעציעלען צושניידער-קורס פאַר וועש-נייערינס. פאַר די, וואָס אַרבייטען גאַנצע טעג, ווערט דער קורס איינגעאָרדענט אין די אָווענט-שעה'ן.

אויף דעם שטאָפּעריי-קורס זענען נאָך פערהאַן איינינגע פרייע פּלעצער.

אויך אויפ'ן קורס פאַר האַנט-און מאַשין-שטיקעריי זענען פערהאַן פרייע ערטער. דער מאַלער דערגענצונגס-קורס האָט זיך שוין אָנגעהויבען, איינינגע פרייע ערטער זענען נאָך פערהאַן.

פּראָפ. פעראיין פון כעמישע אינדוסטריע אין פוילען אָפּטיילונג לאָדז.

אַכטונג, זאָדע-וואַסער-אַרבייטער היינט, זונטאָג ד. 22-טן פּינקטליך 6 אָוונד אַ פערזאַמלונג פון אַלע זאָדע-וואַסער-אַרבייטער אין לאָקאַל פון פליישער-אַרבייטער פעראיין בושעזשינער 5. 598 די פאַך-קאָמיסיע.

האַנדווערקער-ראַט לאָדז (פּאָלודניאָווע 4)

היינט, זונטאַג פּינקטליך 8 אין אָוונד קומט פאָר אין אונזער לאָקאַל די צווייטע פאָרלעזונג פון פּראָפעסאָר שאול ריגער אויף דאָס טעמא די געשיכטע פון דער צעכען-בעוועגונג אין פוילען. איינגאַנג פריי. 586

פון לאַסט-וועגען-בעזיצער-פעראיין (זאַוואַדזקאַ 5). 584

היינט קומט פאָר אין פעראיינס-לאָקאַל די פאָרוואַל-פערזאַמלונג מיט דער טאָג-אָרדנונג וועגען פערלענגערונג-שטייערן און רעגיסטראַציע פון די נומערן אויפ'ן יאָהר 1928, צו וועלכער אַלע חברים ווערען געבעטען פּינקטליך 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג צו ערשיינען, קיינער טאָר נישט פעהלען. די פערוואַלטונג.

ווײַט דער בעמיהונג פון דער לאָדזער געז. פון פערבאַנד פון שאַך-שפּילער ווערט אין לאָדז אָרגאַניזירט אין דער ערשטער העלפט פעברואַר ד. י.

אַ קוואַליפיקאַציאָנס-שאַך-טורניר

וועגען טיטעל אַמאַטאָר-מייסטער

פאַר בעסערע אַמאַטאָר-שאַכיסטען, קלוב-מיטגלידער און נישט-מיטגלידער.

ס'זענען בעשטימט געוואָרען געלד- און אָנדענקונגס-פּרייזען.

איינשרייבונגען נעהמט אָן דער סעקרעטאַריאַט פון קלוב טעגליך פון 4 ביז 7 אין אָוונד.

לאָדזער געזעלש. פון סימפּאַטיקער פון שאַך-קלוב, לאָדז, מאַניושקי, 1, טעל. 49-48.

587

ראספוטין

זיין מיאוס לעבען און שרעקליכער סוף

לויט גאנץ נייע מאטעריאלען.

פון מ. אשעראוויטש.

— איך קען נישט איצט! — האט יוסופאוו זיך געבעטען — איך קען נישט...

עס האט איהם אבער גארנישט געהאלפען. ער האט געמוזט נעהמען די גיטארע און אקאמפאנירענדיג זיך אליין האט ער פאר ראספוטינען געזונגען א פרעהליך לידעל...

— זינג נאך! האט ראספוטין געזאגט, נאכדעם ווי יוסופאוו האט אפגעזונגען דאס ערשטע לידעל — זינג נאך.

און יוסופאוו האט געזונגען.

מעהר ווי צוויי שעה זענען אזוי אוועק און ראספוטין האט נישט געוויזען די מינדסטע סמנים, אז דער סם זאל אויף איהם ווירקען.

דער גרויספירשט דמיטרי פאוולאוויטש ראמאנאוו, דער דומע-דעפוטאט וולאדימיר פורישקעוויטש, דער יונגער אפיצער סוכאטין און דער דאקטאר לאזאווערט, וועלכע זענען געווען אין א צימער אויפ'ן אויבערשטען שטאק, האבען פערלוירען די געדולד און גענומען רעדען צו הויך צווישען זיך. דאן איז יוסופאוו ארויפגעלאפען צו זיי.

— עס נעהמט איהם נישט! — האט ער געזאגט — ער האט שוין אלעס אויפגעגעסען, צוויי גלעזער וויין אויסגעטרונקען און — גאר נישט. ער לעבט אלץ.

נאך א קורצער בעראטונג איז געבליבען, אז יוסיפאוו זאל נעהמען דמיטרי פאוולאוויטש'עס רעוואלווער, ארונטערגעהן צוריק און דארטען דערשיסען ראספוטינ'ען אויף טויט.

אבער ווען ער איז ארונטערגעגאנגען האט ער גלייך פערלוירען דעם מוט. ער האט דערזעהן ווי ראספוטין זיצט אנ'אנגעכמורעטער און ריהרט זיך זיך נישט פון ארט.

— איהר פיהלט אפשר עפעס נישט גוט, גריגארי יעפימאוויטש? — האט יוסופאוו געפרעגט.

— יא. — האט ראספוטין געענטפערט. דער קאפ איז מיר עפעס שווער און אין בויך פיהל איך עפעס א ברענעניש. גיב מיר נאך א גלאז וויין. דאס וועט מיך אביסעל צוטרייסלען...

אויסגעטרונקען נאך א גלאז וויין מיט גיפט איז ראספוטין געווארען לעבעדיגער און געבענדיג זיך א הויב אויף, האט ער א זאג געטון אזוי:

— עך, דא וועט סיי ווי גאר נישט זיין, קום לאמיר געהן צו די ציגיינערטעס!...

און ווען יוסופאוו האט איהם געזאגט, אז עס איז שוין איצט צו שפעט, האט ער געענטפערט אזוי:

— דאס מאכט נישט! די ציגיינערטעס זענען שוין געוואוינט, אז איך זאל צו זיי קומען שפעט אין דער נאכט. עס טרעפט אמאל, מען פערהאלט מיך אין צארסקאיע צוליב זעהר וויכטיגע זאכען, אדער איך זיץ דארט גלאט אזוי און רעד וועגען גאט... זעץ איך זיך נאכדעם אריין אין מיין אויטאמאביל און פאהר מיר צו צו די ציגיינערטעס... נישט אלע מאל קען דאך א מענש לעבען בלויז מיט גייסט... מען דארף דאך דעם קערפער אויך אין זינען האבען... דו פערשטעהסט, פעליקס, אין געדאנק מעג מען זיין געטליך, אבער אין קערפערליכע געפיהלען דארף מען זיין מענשליך...

און ווידער אמאל:

— העי, פעליקס, קום מיט מיר איצט צו די ציגיינערטעס!...

די צייט האט זיך גערוקט פאמעלעך און שווער. ראספוטין האט ווייטער גערעדט, דרעהענדיג זיך איבער'ן צימער אהין און צוריק, און ווען יוסופאוו האט איהם געפרעגט פארוואס ער בעטראכט אזוי נייגעריג עפעס א שקאטולקע און קוקט זיך נישט אום אויף דער הייליגער איקאנע, האט ער מיט אמאל געגעבען א קוק אויף איהם מיט שרעק און צוגעהענדיג זעהט באהענט האט ער אויף איהם אנגעשטעלט זיינע שטעכעדיגע שארפע בליקען...

„אין דעם מאמענט", — דערצעהלט יוסופאוו, — האב איך זיך געטראכט: — „גאט, גיב מיר כחות צו מאכען א סוף".

אין דעם זעלבען מאמענט האט ער אויך געטראכט וואוהין ער זאל שיסען — אין קאפ אדער אין הארצען?...

אין איין אויגענבליק האט ער בעשלאסען, אז עס וועט זיין בעסער צו שיסען אין הארצען אריין, און ער האט אויסגעשאסען...

באלד נאכ'ן רעוואלווער-קראך זענען די אנדערע פון דער פערשווערונג ארונטער פון דעם אויבערשטען שטאק. אלע זענען געווען זיכער, אז ראספוטין איז טויט און זיי האבען זיך אויסגעשטעלט ארום זיין קערפער.

מען האט געזעהן ווי דאס הארץ איז ביי איהם דורכגעלעכערט פון דער קויל.

ענדליך פטור געווארען! — האבען זיי זיך געטראכט.

נישט פערלירענדיג קיין צייט האט מען גלייך אוועקגעשיקט דעם גרויספירשט דמיטרי פאוולאוויטש און דעם יונגען אפיציר סוכאטין, אז זיי זאלען פערברענען ראספוטינ'ס טולופ אין דעם אנגעהייצטען אויווען אין פורישקעוויטש'עס צוג. פורישקעוויטש אליין איז ארויף צו יוסופאוו'ן אין קאבינעט צוגרייטען איינינע זאכען וואס זענען געווען נויטיג פאר דער ווייטערדיגער דורכפיהרונג פון דעם פלאן, און יוסופאוו איז געבליבען אין דעם צימער, וואו ראספוטינ'ס טויטער קערפער איז געלעגען.

ווי ער וואלט זיך נאכמעהר געוואלט איבערצייגען אין דעם, אז ראספוטין איז טאקע טויט, האט יוסופאוו זיך איבער'ן קערפער אנגעבויגען און א טאפ געטון דעם דופק. דער דופק האט נישט געקלאפט.

נישט האבענדיג קיין קלאהרען חשבון וואס ער טוט, האט יוסופאוו א כאפ געטון ראספוטינען פאר ביידע הענד און איהם אנגעהויבען טרייסלען. דער קערפער האט זיך אויפגעהויבען, זיך א בויג געטון אן א זייט און א פאל געטון צוריק. דער קאפ איז אומבעוועגליך געהאנגען אויף א זייט.

„ער איז טויט!" — האט יוסופאוו זיך געטראכט.

שטעהענדיג אזוי א קורצע ווייל'ע האט יוסופאוו שוין געוואלט אוועקגעהן העלפען פורישקיצוויטש'ן צוגרייטען די אנדערע זאכען ווי אזוי פטור צו ווערען פון טויטען קערפער. אבער מיט אמאל איז געשעהן אזא זאך, וואס האט יוסופאוו'ן אינגאנצען צומישט און ארויפגעווארפען אויף איהם א מורא'דיגע שרעק; ער האט פלוצלינג דערזעהן ווי ראספוטין האט געעפענט איין אויג און באלד נאכדעם — דאס צווייטע; ביידע אויגען האבען זיך ווי צוגליהטע פייערלעך אריינגעשטאכען אין יוסופאוו'ן און עס האט זיך גערוכט, אז אט-אט וועלען זיי איהם אנצינדען.

(סוף קומט.)

עקס-קייזער ווילהעלם

אין דער שילדערונג פון זיין פרוי.

(ענדע פון 3-טע זייט).

זיין מעהר אונטערטעניג, ווי דער קייזער.

די נאהענטע האבען תמיד געוואוסט, וואסער איינפאך לעבען דער קייזער האט פערזענליך געפיהרט. אפילו בשעת דער גלאנץ-תקופה פון קייזערטום, אויך אין זיינע יונגע יאהרען איז ער געווען בעשיידען אין זיין קליידונג, ער דארף ווייניג פאר זיין פערזאן. ווען ער איז געזעסען אויפ'ן טראן האט ער געהאט נויטיק הונדערט אוניפארמען. אמליבסטען טראגט ער איינפאכע אנצוגען. ארדענס טראגט ער, ווייל זיי סימבאליזירען פאר איהם זייער רעאלע זאכען.

אונזער לעבען איז טראץ דער איינפאכקייט זייער טייער. אויך אין גלות קאן דער דייטשער קייזער נישט לעבען ווי אנ'אביון. ווי ווייניג ער דארף פאר זיך אליין, קאן ער דאך נישט וואוינען ווי דיאגענעס אין א פאס. ער מוז זיך צופאסען צו געוויסע טראדיציאנעלע לעבענס-פארמען. דער אפמאך מיט דער פרייסישער רעגירונג האט קיין שום ענדערונג נישט געבראכט אין אונזער פינאנציעלען לעבען. מיר זענען שטארק שפארזאם, כדי אויסצוקומען. איך בין צופרידען, אז דערציהונג און כאראקטער גיבען מיר כח מיטצוהאלטען.

דער לעגענדארער גואל פון דייטשלאנד פרידריך בארבאראסא רוט אין א צויבער-שלאס, וואס איז בעשאטענט פון פליענדיגע ראבען. וועט פרידריך בארבאראסא אמאל זיך אויפכאפען פון שלאף? דאס הויז אין דאארן שליסט איין זיינע בעוואוינער ווי די בארג-תפיסה פון בארבאראסא. ער זוכט דעם הימל, כדי צו זעהען אויב די בייזע פויגעל פון גורל דרעהען זיך נאך ארום איבער זיין פאטערלאנד. נישט ווייט פון אונזער הײם שווימט דער רהיין. מיט'ן שפאקטיוו קאנען מיר פערפאלגען זיין לויף. ווי אפט וואנדערען די אויגען פון קייזער מיט בענקעניש צו יענער ריכטונג! דערביי זיפצט ער שווער. ווי אפט מוז זיין גייסט ביים אנבליק פון פערביישווימענדיגען שטראם זיך אפשטעלען ביי אמאליגע גרויסע מעשים;

וואסער וואונדער וואלט דער קייזער געקענט בעווייזען, ווען זיין אייגען-פאלק וואלט איהם געווען אננעהמען זיינע פלענער צו זיכערען דייטשלאנד'ס גרויסקייט. מיט יועצים, וועלכע וואלטען געווען בכח צו בעגרייפען זיינע טיפערע אפזיכטען, וואלט אזא מענש געקאנט בעוועגען בערג. וואלט ער געהאט די ריכטיגע מיטארבייטער וואלט עס איהם געגליקט צו געפינען א קאנצלער, וואס וואלט פאר איהם געווען דאס, וואס ביסמארק איז געווען פאר זיין זיידען, וואלט ער געווען א טורם-הויכע געשטאלט. זיין הערשאפט וואלט זיך נישט געענדיגט מיט אונטערגאנג. זי וואלט געווען א נייע תקופה אין דער געשיכטע פון דער מענשהייט.

איך האב חתונה געהאט מיט'ן עקס-קייזער, כדי מיט איהם צו טיילען זיין גלות און זארג. איך האב מיט איהם חתונה געהאט נישט אין דער האפנונג צו טראגען די קייזערליכע קרוין. איך וועל זיין צופרידען מיט מיין גורל, ווען איך וועל איהם פערלייכטערן דעם עול, ווען איך וועל איהם בעווייזען יענע איבערגעבענקייט, וועלכע דאס פאלק האט איהם צייטווייליג אפגעזאגט. געקרוינט אדער נישט געקרוינט, ער איז מיין קייזער און קעניג.

אט אזוי דערצעהלט וועגען איהר מאן די פרוי פון עקס-קייזער.

Dr. Med. I. WEINBERG
Cegielniana 47, tel. 26-02
אינערליכע קראנקהייטען, ספעציעל פאר לונגען- און הארץ-קראנקהייטען, בעשטראהלונגען און קינסטליכע בערג-זון. נעמט אן אין לעטשניצע, זגערזשער 17 פון 6—7. אין דערהיים פון 3—5 נאכמ.

Dr. Roman Bornstein
TRAUGUTTA 9, tel. 23-06
אינערליכע און נערווען-קראנקהייטען
נעהמט אן פון 7—8 אווענד. 674

Dr. med. H. LUBICZ
צעגעלניאנא 43, טעל. 41=32
ספעציאליסט פאר הויט-, ווענערישע און מענער-שוועכע - קראנקהייטען היילונגס-קווארץ-לאמפען (הארי-אויספאל).
נעהמט אן פון 8—10 און פון 5—8 אווענד

Dr. med. ST. HEINRICH
POMORSKA 10, tel. 47-67.
ספעציאליסט פאר קינדער- און אינערע קראנקהייטען. בעהאנדלונג מיט קינסטליכע בערגזון-בעשטראהלונגען (קווארץ-לאמפען). נעהמט אן פון 4—6 נאכמיטאג.

אין די ציין פון טיגער

סענסאציאנעלער ראמאן

פון מאריס לעבלאן

(51

מאזע האט א קוק געטון. אויפ'ן טיש איז אינדער'את'ן געלעגען א בריף, א מין „סעקרעטניק", דער ברעג פון וועלכען עס איז געווען ארונטערגעריסען.

— דאס האסטו אוועקגעלעגט דעם בריף, אלעקסאנדער?

— איהר מאכט שפאס פון מיר? קיינער, חוץ איך, האט איהם דא נישט געקאנט אוועקלעגען.

— יא... אבער איך האב איהם דאך נישט אוועקגעלעגט...

— אלזא, ווער זשע דען?..

דאן לואי האט גענומען דעם בריף אין האנד אריין, און צוקוקענדיג זיך צו איהם, האט ער פעסטגעשטעלט, אז דער אדרעס איז געווען אזוי פערריבען, אז מ'האט איהם נישט געקאנט איבערלייענען. דער פאסט-שטעמפעל איז אבער געווען גאנץ בולט, און ער האט בעצייכענט די דאטע און דאס ארט פון ארויסשיקען:

„פאריז, דעם 4 יאנואר 1919".

— הייסט עס, אז דאס איז א בריף פון פאר דריי חדשים צוריק! — האט זיך פערענא אפגערופען.

ער האט אויסגעשפרייט דעם בריף און פלוצים אויסגערופען:

— די אונטערשריפט פון אינזשינער פאוויל!

— און טאקי זיין כתב אויך! — האט צוגעגעבען מאזע — איך קאן שוין גוט זיין האנדשריפט. אבער, וואס זאל עס בעדייטען? א בריף פון פאוויל'ן דריי חדשים נאך זיין טויט...

פערענא האט אויפ'ן קול איבערגעלייענט:

„ליבער פריינד!

„איך קאן דיר נאר בעשטעטיגען דאס, וואס איך האב דיר פריהער געשריבען: די פערשווערונג דערנעהנטערט זיך. איך קאן נאך נישט זייער פלאן, און איך ווייס נישט, ווי-אזוי זיי וועלען איהם אויספיהרען, אבער איך זעה פון אלץ ארום, אז דער סוף דערנעהענטערט זיך. איך זעה עס אין איהרע אויגען. ווי מאדנע זיי קוקען צומאל אויף מיר! און ס'ארא געמיינהייט דאס איז! ווער וואלט זיך עס געקאנט ריכטען, אז זי וועט דערצו זיין פעהיג! ס'איז מיר זעהר טרויעריג, פריינד מיינער...

* * *

— און אונטערגעשריבען איז: היפאליט פאוויל! — האט מאזע פערענדיגט — איך קאן גאראנטירען, אז ער אליין האט דאס געשריבען. און אדרעסירט איז עס צו א פריינד, וועלכען מיר וועלען דאך פריהער אדער שפעטער אויסגעפונען, און וועלכער וועט אונז אודאי קאנען געבען פערשידענע אויפקלעהרונגען און בעווייזען.

מאזע איז געווארען אלץ מעהר אנגעצונדען:

— בעווייזען! מיר האבען זיי סיי-ווי גענוג! פאוויל גופא שרייבט דאך וועגען דעם: „דער סוף דערנעהנטערט זיך. איך זעה דאס אין איהרע אויגען", „זי", דאס מיינט ער זיין ווייב, דאס איז מאריא-אננא פאוויל, און דאס דאזיגע געשריפט בעשטעטיגט דאס אלץ, וואס מיר האבען וועגען איהר געוואוסט. אזוי איז עס, שעף!

— ביזט גערעכט! — האט פערענא צוטראגען געענטפערט

— דער דאזיגער בריף איז א דעצידירענדער. איך וואלט אבער געוואלט וויסען...

— ווער האט איהם געקאנט אוועקלייגען?.. מיר וואלטען דאך עפיס געהערט... דאס וואונדערט מיך מעהר, ווי אלץ!

— דאס איז פאקטיש שווער צו פערשטעהן...

— נישט וואהר? מיט צוויי וואכען צוריק איז עס שוין געווען איבערראשענד. דעמאלט זענען מיר אבער, בעת'ן בעגעהן דעם פערברעכען, געווען אין קארידאר. הייגט זענען מיר דאך געווען דא אויפ'ן ארט, און אויף דעם טיש, אויף וועלכען ס'איז אויפדערנאכט גארנישט געלעגען, געפינען מיר היינט אינדערפריה דעם בריף.

די גענויע אונטערזוכונג אויפ'ן ארט האט נישט געגעבען קיין שום רעזולטאט.

זיי האבען ארומגעזוכט אין גאנצען הויז, אין די קעלערען אויף די בוידעמס, און האבען זיך איבערצייגט, אז קיינער האט זיך דארט נישט אויסבעהאלטען.

די געהיימניש איז נישט אויפגעקלעהרט געווארען.

— לאמיר אויפהערען מיט דעם ארומזוכען! — האט פערענא געזאגט — ס'וועט דערפון קיין תכלית נישט זיין! אין אזעלכע ענינים גנב'עט זיך פריהער אדער שפעטער אריין א שטראהל ליכט, שטענדיג אומגעריכט, און דערלייטערט אלץ. טראג אפ דעם בריף צום פאליציי-פרעפעקט, גיב איהם איבער, ווי מיר האבען פערבראכט די נאכט, און בעט ביי איהם דערלויבעניש צו זיין דא ווידער דעם 25 אפריל. איך בין טשיקאווע צו וויסען צי דער צווייטער בריף וועט אויך דערהאלטען ווערען דורך דער פערמיטלונג פון עפיס א גייסט...

זיי האבען צוגעמאכט די טירען און זענען אוועק פון דער ווילע.

ווען זיי האבען זיך געווענדט אויף רעכטס, כדי א זוך צוטון א טאקסבקע, און צוגעגאנגען צום סוף פון בולוואר סושע, האט זיך דאן לואי פערקירעוועט צום שאסעי.

עפיס א מאנספערשוין איז געגאנגען פאר זיי.

פערענא האט קוים בעוויזען צו בעמערקען זיין אויסגעראזירט פנים, און די בלישטשענדיגע אויגען, וואס זענען געווענדט אויף זיי.

— פארזיכטיג! — האט פערענא אויסגעשריגען צום ספרזשאנט, און געגעבען איהם אזא שטויס פון זיך, אז יענער האט זיך שיער נישט איבערגעקעהרט.

דער אונבעקאנטער מאנספערשוין האט אויפגעהויבען זיין האנד בעוואפענט מיט א רעוואלווער.

ס'איז געפאלען א שאס...

די קויל האט א פייף געטון איבער'ן אויער פון פערענא'ן, וועלכער האט זיך בעצייטענס איינגעבויגען.

(פארטזעצונג קומט).

לאָדז. 22 יאנואר 1928.

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאָדז. 22 יאנואר 1928

פּראָבלעמען פון דער יודישער וואַנדערונג

אויף דעם עמיגראַציע-צוזאַמענפאָהר אין בערלין.

(קאָרעספּאָנדענץ צום „נייעם פאָלקסבלאַט").

אויף דער יודישער עמיגראַציע-קאָנפערענץ, וואָס איז אָבגעהאַלטען געוואָרען אין בערלין, האָט צ. אַ. ד"ר לוואָוויטש רעפּערירט וועגען פּראָדוקטיווירונג פון דער יודישער עמיגראַציע. די נייע איינוואַנדערונגס-לענדער ווי קאַנאַדע, דרום-אַמעריקע, דרום-אַפריקע, אויסטראַליען א. אַ. וו. זענען צום גרעסטען טייל אַגראַר-לענדער. אַלס איינוואַנדערער קענען גענומען ווערען אין אַכט לאַנדווירטען, ערד-אַרבייטער און קוואַליפיצירטע האַנדווערקער. די לאַנדווירטשאַפטליכע אויסבילדונג איז אָבער זעהר וויכטיג אויך פאַר די יודען, וועלכע וואוינען שוין דאָרט. דער רעדנער בעהאַנדעלט דאַן דאָס סיסטעם פון „קרובים-הילף". העכער 20 מיליאָן דאָלאַר גצהען יעהרליך פון אַמעריקאַ אַלס שטיצע פאַר די קרובים אין די מזרח-אייראָפּאַישע לענדער. די דאָזיגע ריזיגע סומע מוז געשטעלט ווערען אין דינסט פון דער פּראָדוקטיווירונג.

ד"ר ע. טשעריקאָווער האָט רעפּערירט וועגען דער ביז-איצטיגער אַרבייט אויפ'ן געביט פון דער פאַכמענישער אויסבילדונג פון די עמיגראַנטען. אין לאַנדווירטשאַפט זענען אין לעצטען האַלב-יאָהר אויסגעבילדעט געוואָרען 218 פּערזאָן, הויפטזעכליך אָבער חלוצים. דער אייגענטליכער צוועק, אויסבילדען עמיגראַנטען פאַר די איינוואַנדערונגס לענדער, איז אַלזאָ דערגרייכט געוואָרען נאָר איז אַ קליינער מאָס. מען מוז האָבען אַנ'אייגענע „הכשרה" מען מוז צוציהען אויך די נישט-חלוצים.

ד"ר טשעריקאָווער לעגט פאָר: 1) שאַפען אַ פאָנד, כדי צו ערמעגליכען די אויסוואַנדערונג פון די שוין אויסגעבילדעטע עמיגראַנטען, 2) איינריכטען פאָרבילדונגס-קורסען פאַר האַנדווערקער, 3) אַ טייל פון דער פאַכמענישער אויסבילדונג זאָל דורכגעפיהרט ווערען אין דעם איינוואַנדערונגס-לאַנד, 4) אויפקלערונגס-אַרבייט צווישען די עמיגראַנטען.

בעת דער דיסקוסיע אַרום די פאָרגעלעזענע רעפּעראַטען זענען גרינדליך אַרומגערעדט געוואָרען אַלע פּראָבלעמען פון דער יודישער עמיגראַציע. די דעלעגאַטען פון די בעזונדערע לענדער האָבען דערביי אָפּגעגעבען אַ בעריכט וועגען דער לאַגע אין זייערע היימאַטען. איינינע דעלעגאַטען האָבען קריטיקירט דעם טעטיגקייטס בעריכט און האָבען אויסגעדריקט דעם וואונש, אַז די פּראַגען פון פּאָליטיק, פאַכמענישער פאָרבערייטונג א.אַ.וו. זאָלען אַוועקגעשטעלט ווערען אויפ'ן צווייטען פּלאַן, דאַגעגען זאָל די הויפט-אויפמערקזאַמקייט געווידמעט ווערען דער אייגענטליכער פּראַגע פון שטיצען די יודישע עמיגראַציע. אַנדערע רעדנער האָבען אָנגעוויזען, אַז די צוזאַמענאַרבייט מיט „יקא" קאָן פיהרען דערצו, דאָס די דעמאָקראַטיש-אָרגאַניזירטע געזעלשאַפטען „עמיג-דירעקט" און „היאַס" וועלען אונטערגעאָרדנעט ווערען דער שטרענג ביוראָקראַטישער „יקא".

דער פאָרזיצער פון „עמיגדירעקט" ד"ר קריינין האָט פערטיידיגט די קאָאָרדינירונג מיט דער יקא. ערקלערענדיג, אַז עס קען נישט זיין קיין רייד וועגען דעם, אַז איין געזעלשאַפט זאָל זיך אונטעראָרדנען דער צווייטער אָדער וועגען רעזיגנירען פון די דעמאָקראַטישע פּרינציפּען פון אַ פאָלקס-אָרגאַניזאַציע. דער רעדנער בעהאַנדעלט דאַן די מעלות פון אַ צוזאַמענאַרבייט מיט דער יקא, וועלכע בעדייט אַ פאַראייניגונג פון ענערגיע און מעגליכקייטען.

אויף דער צווייטער זיצונג האָט דר. י. ברוצקיס רעפּערירט וועגען אָרגאַניזאַציע. ער שטעלט פעסט, אַז זייט 1923 האָט זיך פאָלקאָם געענדערט די סטרוקטור פון עמיגראַנטען-פאָרזאָרגונג. דאָס „עמיגראַציע-דירעקטאָריום", וואָס איז געשאַפען געוואָרען אויף דער וועלט הילף-קאָנפערענץ, האָט זיך פאַראייניגט מיט'ן אַמעריקאַנער „האַי'ס" כדי געמיינזאַם צו פיהרען די עמיגראַציע-טעטיגקייט אין דער אַלטער וועלט. די קאָאָרדינירונג האָט זיך נאָכהער פאַרברייטערט אויף דער אַרבייט אין די נייע עמיגראַציע-לענדער. עס איז אָבער ענטשטאַנען אַ נויטווענדיגקייט צו פאַראייניגען די גאַנצע עמיגראַציע-טעטיגקייט און אויסמיידען אַ צושפּליטערונג פון דער ענערגיע. פון דער פריהערדיגע דעצענטראַליזאַציע איז מען איבערגעגאַנגען צו דער היינטיגער קאָנצענטראַציע. ווען די יק"א מיט איהר 35-יעהריגער ביוראָקראַטישער אָרגאַניזאַציע זאָל אפילו האָבען געוויסע פעהלער, איז אויך די פאַראייניגונג אַ גרויסע מעלה פאַר דער אינטענסיוויטעט פון דער אַרבייט. אין אַ טייל איינוואַנדערונגס-לענדער האָט די „יקא" איהרע קאָמיטעטען און ביוראָס, אין אַנדערע לענדער דער עמיגדירעקט. די יק"א האָט אייגענע קאָלאָניעס, וואו מען קען בעזעצען עמיגראַנטען, און האָט אַ בעדייטענדען איינפלוס אין אַרגענטינע און בראַזיליען. דער היאַס-עמיגדירעקט ווידער האָט ענטדעקט נייע איינוואַנדערונגס-לענדער פאַר די יודישע עמיגראַנטען, ווי אויסטראַליען, אורוגוואַי און דרום-אַפריקע, וואו דר. בראַמסאָן האָט לעצטענס אָרגאַניזירט אַנ'איינוואַנדערונגס-קאָמיטעט. ביי דער פאַראייניגונג מיט יקא זענען נויטיג בעשטימונגען בנוגע דער זיכערונג פון דער דעמאָקראַטישער פאָרם.

דער פאָרטרעטער פון „עמיגדירעקט" אין זשענעווע ה' צבי אַבערסאָן האָט געהאַלטען אַנ'אינטערעסאַנטען רעפּעראַט וועגען דער פּאָליטישער אַרבייט אין זשענעווע אויפ'ן עמיגראַציע-געביט. דער רעפערענט שילדערט די צוזאַמענאַרבייט פון די יודישע עמיגראַציע-פאַקטאָרען מיט די קאָמפּעטענטע פעלקערבונד-קרייזען און אינטערנאַציאָנאַלע עמיגראַציע-געזעלשאַפטען.

דאַן געהט איבער ה' אַבערסאָן צו דער הילף פון פעלקער-בונד פאַר די רוסישע יודישע היימלאָזע. אין די פעלקערבונד-קרייזען ווערט צוו. אַנ. בעטראַכט פאָלגענדער פּלאַן בנוגע די 750 יודישע היימלאָזע אין קאָנסטאַנטינאָפּאָל: דער לייטער פון היימלאָזע און קאָלאָניזאַציע-פאָנד ביים פעלקערבונד האָט געגעבען די איניציאַטיוו צו לעזען דעם פּראָבלעם פון די דערמאָנטע 750 היימלאָזע אויף אַזאַ אופן, דאָס די ארץ-ישראל-רעגירונג זאָל געבעטען ווערען, צו ערלויבען די היימלאָזע איינצוואַנדערן אין פּאַלעסטינאַ און געבען זיי מלוכה-באָדען פאַר לאַנדווירטשאַפטליכער קאָלאָניזאַציע. די קאָסטען פון דער קאָלאָניזאַציע א. אַ. וו. זאָלען געדעקט ווערען טיילווייז דורכ'ן גענפער היימלאָזען- און קאָלאָניזאַציע-פאָנד און טיילווייז דורך די יודישע אָרגאַניזאַציעס. אַזאַ ווענדונג פון פעלקערבונד, אַלס פּראָטעקטאָר פון ארץ-ישראל און פון היימלאָזע, צו דער פּאַלעסטינער מאַנדאַט-מאַכט ענטשפּרעכט די געשאַפענע בעדינגונגען. מען האַלט, דאָס פּראָפ. פריטיאָף נאַנסען וועט אונטערשטיצען דעם דאָזיגען פּלאַן און וועט נאָך אַרויסזאָגען זיין דעה אין דעם דאָזיגען ענין.

אויף דער דריטער און לעצטער זיצונג זענען אָנגענומען געוואָרען אַ רייה בעשלוסען וועגען פונאַנדערבוי פון עמיגדירעקט אויף דעמאָקראַטיש-געזעלשאַפטליכע יסודות, וועגען דער אַרבייט אין די איין און אויסוואַנדערונגס-לענדער, וועגען דער פאַכמענישער און שפּראַכליכער אויסבילדונג פון די עמיגראַנטען, וועגען דער צוזאַמענאַרבייט מיט יקאַ, וועגען צוזאַמענשטעל פון געמיינשאַפטליכען קאָמיטעט פון היאַס-יקא-עמיגדירעקט (היקעס) און אַנדערע. (יט"א)

קוואַליטעט

אָדער קוואַנטיטעט.

מען איז נאָך נישט אין אָרדנונג מיט דעם סך הכל פון דעם געוועזענעם סיים; מיר האָבען זיך נאָך נישט געגוי' אָפּגעגעבען קיין חשבון, וואָס עס האָט אויפגעטון די גרויסע צאָהל פון אונזערע ל"ו דעפּוטאַטען און סענאַטאָרען, און ס'איז שוין ווייטער אַנ'אומאָרדנונג, אַ כאַאָס ביי דעם אָנהויב פון דער וואַהל-אַקציע. עס שווירבעלט און גריבעלט אויף אַלע פראָנטען פון דער ברייטער פּאָליטישער געזעלשאַפטליכקייט, און אַזוי ווי עס קריסטעלט זיך—אַזוי יודעלט זיך...

אמת, דער וועהלער גופא ווייזט נאָך אַרויס קנאַפּ אינטערעס פאַר דעם מאַנדאַטען-סעזאָן, און די גאַנצע דינגעריי קריכט איהם נישט אין קאָפּ אַריין, אָבער דער קליינער פּראָצענט „בלוטיג-פאַראינטערעסירטע" לאָדענט שוין אויס דעם טעמפּעראַמענט זיינעם, און שיט מיט פעך און שוועבעל אויף רעכטס און לינקס.

מען האַנדעלט זיך, און עס האַנדעלט זיך בלויז וועגען נאָך אַ מאַנדאַט און נאָך אַ מאַנדאַט.

נישט וועגען דער פערזענליכקייט געהט עס, וואָס זאָל ראוי' זיין צו פאַרטרעטען די פאָלקס-אינטערעסען, נישט וועגען דעם רייפען מענש, וואָס זיין בערוף און קראַפט איז צו פערטיידיגען די לעבענס-פּראַגען פון דעם נויט-בעדערפטיגען יודען, נאָר איטליכע גרופּירונג איז צום-מייסטענס פאַראינטערעסירט צו דעמאָנסטרירען איהר קראַפט מיט דער צאָל פאָליטיקירענדע צאַפּעלמענשלעך, וואָס קודם כל איז זייער אויפגאַבע צו שטיצען זייערע אייגענע אַספּיראַציעס אויף גבאות, צווייטענס, געהט די פענסיע נישט צו פוס, און דריטענס—קאָן בלייבען אויך אָרט פאַר קלייזעל-פּאָליטיק...

דער גאַנצער האַרעמידער, דער גאַנצער יאַריד קאָן אָבער דאָס מאָל ברענגען צו אַ פערקעהרטער דערשיינונג, און אין רעזולטאַט ברענגען צו אַנ'אומדערוואַרטעטען עפעקט.

די יאָהרען פון דעם פריהערדיגען סיים האָבען שוין בעוויזען דעם וועהלער עפּיס אויסצולערנען, און אַז ער האָט זיך אָפּגעבריהט אויף די ל"ו, וועט ער איצט בלאָזען אויפ'ן קאַלטען יחיד.

דער וועהלער וועט זיך מוזען שטאַרק פאַרטראַכטען: מי ומי ההולכים — ווער זענען עס די, וואָס ווילען זיך מיט די עלענבויגענס אַריינקריגען אין סיים?

מן

Dr. Z. RAKOWSKI

ספּעציאַליסט פאַר אויערען-, נאָז-, האַלז- און לונגען-קראַנקהייטען.

קאָנסטאַנטינער 9, טעל. 27-31.

שפּרעכשטונדען פון 12 ביז 2 און פון 5—7

בעטמ אויך אָן אין לעטשניצע, זגערושער 17 פון 10—11 און פון 2 3.

Dr. PRYBULSKI

זאַוואַדזקאַ 1, טעל. 25-38.

ווענעריש און האַר-הויט-קראַנקהייטען. מענער שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קווארץ-ליכט (אַער. אויספּאַל), רענטגען-שטראַהלען.

בעהמ' פון 9—1 און פון 4—8 אוונט דאַמען פון 4—5 נאַכם.

ספּעציעלער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr. H. Wołkowyski

זאַכאַדניאַ 57 (צעגעלניאַנאַ 19)

טעלעפאָן 37-70

ספּעציעל-ערצט פאַר הויט- און וועגעריש קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, בעהאַנדלונג מיט קווארץ-שטראַהלען.

בעהמ' פון 1—2 און פון 4—8 אָוונט. פאַר פרויען פון 4—5 אין א באַזונדערן וואַרטע-זאַל.

עקס-קייזער ווילהעלם

אין דער שילדערונג פון זיין פרוי.

פאַר אַנ'אַמעריקאַנער זשורנאַליסט האָט די פרוי פון עקס-קייזער ווילהעלם איבערגעגעבען די פאָלגענדע פּרטים וועגען איצטיגען לעבען פון אַמאָליגען הערשער איבער דייטשלאַנד. זי דערצעהלט:

דער קייזער נעמט אויף זיין גורל מיט הכנעה. פון דער אַנדערער זייט איז ער ווייט דערפון צו וועלען אויפטרעטען אַלס מאַרטירער. ער איז אַ מענש! טראָגט דער פאַרניכטונג פון אַלע זיינע האָפנונגען, טראָגט זיין צושטערטען טראָן און דעם צושמעטערטען פאַרטרויען אין זיינע ראַטגעבער האָט ער נישט פאַרגעסען דאָס לאַכען.

טיילמאָל ווערט ער אויך טעמפּעראַמענטפול. ווען ער פיהלט, אַז ער ווערט פאַרראַטען, פלאַמט אין איהם אויף אַ צאָרן. ער, וועלכער קען אַזוי שנעל לאַכען, קאָן אויך אַזוי שנעל ווערען בעליידיגט. ער איז אָבער אויך שנעל מוחל.

מעגליך, אַז די ענגלישע כאַראַקטערצוגען, וועלכע ער האָט געירשנט פון זיין מוטער האָבען פאַרמעהרט די שוועריגקייטען צווישען איהם און זיינע ראַט-געבער. זיין שטאַנדפּונקט איז נישט געווען קיין ריין-קאָנטינענטאַלער. ער האָט קיינמאָל נישט פאַרגעסען אין דער טראַדיציע פון זיין הויז. תמיד האָט ער זיך דערמאָנט, אַז ער איז דער צעזאַר פון די גערמאַנען.

ער האָט בעזעסען און בעזיצט נאָך די פעהיגקייט פון שנעלען אורטייל. זיינע שנעלע ענטשיידונגען זענען תמיד געווען ריכטיגער, ווי די לאַנגזאַמע איבערלעגונגען פון עלטערע שטאַטס-מענער, הלואי ער זאָל געווען מעהר פאַרטרויען אויף זיין אורטייל, ווי אויף זייערען.

די דייטשע הערשער, וועלכע איך האָב געטראָפען נאָך דעם צוזאַמענברוך, זענען נישט געווען גענויגט צו מאַכען דעם עקס-קייזער פאַר אַ שעיר-לעזאַזל צוליב דעם שטורץ, הגם אויך זייערע טראָנען זענען צוזאַמענגעבראָכען נאָך דער אָפּדאַנקונג פונ'ם קייזער. אין בייערען, ברוינשווייג, מעקלענבורג-שווערין זענען געוואָרען אויפגעשטעלט באַריקאַדען נאָך דעם 9-טען נאָוועמבער, אַ שגעון האָט אַרומגענומען אונזער פאָלק. עס איז געקומען פון דער שלעכטער ערנעהרונג בשעת דעם קריג. טראָץ די אינטריגען פון אויבען און אונטען, טראָץ דעם אָנשטורם פון די אַנטאַנטע-אַרמעען, טראָץ דער אַנטי-דייטשער פּראָפּאַגאַנדע, וואָלט די דייטשע רעוואָלוציע געווען אָפּגעלאָפּען אָהן ערפאָלג, ווען נישט דער הונגער, וועלכער האָט ביים דייטשען פאָלק צוגענומען דעם שכל. דאָס איז אויך די מיינונג פון קרוינפּרינץ רופּרעכט פון בייערן.

די דאָזיגע פירשטען וואָלטען געווען די ערשטע, וועלכע וואָלטען בעשולדיגט דעם קייזער, ווען ער זאָל זיין פאַראַנטוואָרטליך פאַר דעם פאַרלוירענעם קריג און פאַר'ן פאַרלוסט פון דער קרוין. דער צוזאַמענברוך איז נישט געקומען פון איהם, נאָר געגען איהם. אָדער ווען ער טראָגט אַ טייל פון דער שולד, דאַרף מען דאָס גיכער צושרייבען זיינע מעלות ווי צו זיינע חסרונות.

די ברכה פון קייזער ליגט אין האַרטער קערפּערליכער און גייסטיגער אַרבייט. אָהן האַרטער אַרבייט וואָלט זיין נאַטור נישט געקאָנט אויסהאַלטען די אויפגעצוואונגענע אָפּשליסונג אין דאָאָרן. פיזיש איז ער נישט קיין געפאַנגענער. ער וואָלט געקאָנט פאַרלאָזען האָלאַנד. וואוהין זאָל ער אָבער געהן, ווען דייטשלאַנד איז פאַר איהם פאַרשלאָסען. זיין גייסט בעשעפטיגט זיך תמיד מיט עפּעס אַ שעפערישע אַרבייט. ביי געלעגענהייט לאָדט ער איין געלעהרטע, כדי מיט זיי צו רעדען. אָבער די קאָסטען פון אַזעלכע פאַרווילונגען און אַנדערע קאָמפּליקאַציעס בעשרענקען דאָס. דערפאַר איז זיין הויפּט-בעשעפטיגונג שטודירען. דאָס לעזען דערגענצט ער דורך שרייבען בריף.

אַזוי לעבט דער עקס-קייזער אין זיין איינזאַמקייט. ער האָט קיינמאָל נישט נויטיג נאָכצוזוכען אין אַ ווערק, זיין זכרון איז זעהר פעסט ער טראָגט זיין ענציקלאָפּעדיע אין זיין קאָפּ.

דער לעצטער טרייסט פון קייזער איז די רעליגיע. זיין שטעלונג צו דער רעליגיע איז תמיד געווען אַ שטרייטבאַרער ענין. אַ טייל האָבען געזאָגט, אַז ער איז צו רעליגיעז. אַנדערע האָבען זיך געשראָקען פאַר זיין ליבעראַליזם. בעת דעם קריג האָט מען פאַרשפּרייט ידיעות, אַז ער איז אַ קרבן פון רעליגיעזען שגעון. די דאָזיגע ידיעות, וועלכע האָבען זיך נאָך מעהר פאַרשפּרייט בשעת זיין אויפענטהאַלט אין האָלאַנד, זענען אויך צו מיר געקומען דורך פאַרשידענע וועגען: זיי זענען געווען צום טייל געמאַכט אויפ'ן חשבון פון מיין צעגערונג אַריבערצונעמען מיינע קינדער קיין דאָאָרן. די ידיעות האָבען זיך אַרויסגעשטעלט פאַר פאַלש. דאָך האָט מען פאַרשפּרייט כסדר עהנליכע שקרים.

איך קאָן נאָר זאָגען אַזוי פיל, אַז דער קייזער איז אַ טיף-רעליגיעזער מענש, אַנ'אמת'ער גלויביגער. זיין גלויבען האָט אין זיך נישט קיין שום סימן פון קראַנקהייט. דער עקס-קייזער האָט נישט קיין פּרעטענציעס צו גאָט. דער אונטערטעניגסטער פון גאָט קאָן נישט

(ווייטער זעה 6-טע זייט).

לאדז
22 יאנואר 1928

דאס לאדזער לעבען

לאדז
22 יאנואר 1928

22 זונטאג **כט** טבת תרפ"ח	יאנואר זון-אויפגאנג 7.38 זון-אונטערגאנג 3.01 רעגן פון טאג 10.15

פערשטענדיגונג צווישן אגודה און אומפארטייאישע

„אומפארטייאישע" טרעטען צו צום יודיש-נאציאנאלען בלאק

(—) ווי מיר ווערען געוואויר, איז צווישען דער „אגודה" און די „אומפאר־טייאישע" ארטאדאקסען געקומען צו א פערשטענדיגונג מכח'ן צוטרעטען פון די אומפארטייאישע צום יודיש-נאציאנאלען בלאק. די אומפארטייאישע האבען דער־לאנגט אנ'אקצעס וועגען זייער אנטייל אינ'ם דערמאנטען בלאק.

די פערשטענדיגונג איז אויך נוגע אלע אנדערע פראגען, וואס האבען א שייכות צו דער צוזאמענארבייט פון דער „אגודה" מיט די „אומפארטייאישע" אויפ'ן באדען פון דער יודישער קהלה.

„נייע לאדזער צייטונג" פאר'ן רעגירונגס-בלאק.

די לאדזער „נייע לאדזער צייטונג" האט פרייטאג ווידער פערעפענטליכט א גרויסען ארטיקעל, אין וועלכען דער מחבר רופט צו שטימען פאר'ן רעגי־רונגס-בלאק.

א פאבריקס-שרפה

(—) פרייטאג, דריי פערטעל 12 אין אווענט איז אויסגעבראכען א גרוי־סע שרפה אין דער פאבריק פון „קע־ניג'ס יורשים" אויף פאביאניצער שאסעי. די פאבריק בעשטעהט פון א שפינעריי און א פארבעריי.

דאס פייער איז ענטשטאנען אין דער פארבעריי אין דעם כעמיקאליען-סקלאד און צוליב דער לייכטער ברען-קראפט פונ'ם מאטעריאל האט זיך דאס פייער פערשפרייט מיט א געוואלדיגער שנעל־קייט.

אויפ'ן ארט זענען תיכף אנגעקומען דריי פייערלעשער-אפטיילונגען מיט'ן קאמענדאנט גראהמאן בראש, און ביי־נאכט איז די שרפה איינגעלאשען גע־ווארען.

די סיבה איז געווען — דער קאליע־געווארענער קוימען.

די הזיקות זענען גאנץ גרויסע.

א ציוניסטישע פערזאמלונג אין „בני-ציון".

היינט קומט פאר אין לאקאל פון „בני ציון", רזשגאווסקא 7, א פערזאמלונג וועגען אקטועלע ציוניסטישע פראגען. רעפערירען וועלען די ה"ה: א. אסט, ק. פיינבערג, ש. ז. ראבינאוויטש. — איינ־גאנג פריי!

אלגעמיינע פערזאמלונג פון בעקער-מייסטער-פעראיין.

(—) היינט אין אווענד קומט-פאר אנ'־אלגעמיינע פערזאמלונג פון בעקער־מייסטער-פעראיין. אויף דער טאג-אר־דנונג געפינען זיך פראגען וועגען דער לאגע אין פאך, ארבייטער פאדערונגען און שטעלונג צו סיים-וואהלען.

צוויי לאדזער פרויען

געענדיגט אויף ארכיטעקטור.

די אפטיילונג פון ארכיטעקטור אויף דעם לעמבערגער פאליטעכניקום האבען די טעג געענדיגט צוויי לאדזער יונגע דאמען: פרל. רעגינא קאהן, די טאכטער פון אינדוסטריעלער אברהם קאהן און פרל. אידא ווארשאווסקא.

מיר ווינשען גליק די צוויי יונגע יודישע בויערינס.

רידזעווסקי פערמשפט צום טויט.

פרייטאג דער פיערטער טאג פון ריד־זעווסקי'ס פראצעס, האט זיך אנגעהוי־בען מיט דער בעשולדיגונגס-רעדע פון פראקוראר מארקאווסקי.

רעדע פון פראקוראר.

דער פראקוראר האט אין זיין 4-שעה'־דיגער רעדע אויסגעדריקט די איבער־צייגונג, אז רידזעווסקי האט אנטיילגע־נומען אין פרעזידענט'ס מארד. א חוץ די 2 מערדער וואלאשטשיק און רידזעווסקי איז געווען נאך א דריטער בעטייליגטער אין מארד. אז עס זענען געווען דריי פערברעכער, בעווייזט דאס עדות-זאגען פון דער פרוי גראכאווינע און פון איהר יונגעלע. עס איז מעגליך, זאגט דער פראקוראר, אז דער דריטער אקט פון דער טראגעדיע, וועט זיך נאך ערשט אפשפילען אין א צייט-ארום.

רידזעווסקי האט זיך אליין מודה גע־ווען אין אנטיילנעהמען אין מארד און דערביי אנגעגעבען אזעלכע איינצעל־הייטען, וואס ער וואלט נישט געקאנט אנגעבען, ווען ער וואלט נישט דערביי געווען, זאגט ווייטער דער פראקוראר. רידזעווסקי האט למשל דערצעהלט וועגען דעם, ווי עס זעהען אויס די טרעפען אין הויז אויף אנדזשעיא 4, ער האט דערצעהלט וועגען צעטעלע, וואס איז געווען ארויסגעהאנגען אויף קוט־נערס געוועלב. ער האט דערצעהלט, וואו ער האט אוועקגעווארפען דאס שלעסעל פון קוטנערס געוועלב און דאס שלעסעל האט מען ווירקליך אויף דעם זעלבען ארט געפינען.

רידזעווסקי האט אויך דערצעהלט, אז ער האט אנגעכאפט דעם פרעזידענט ביי דער האנד אין וועלכע ער האט נישט געהאלטען די טעקע, פון וואנען האט ער געוואוסט וועגען דער טעקע? פון וואנען האט ער געוואוסט צו דערצעה־לען, אז וואלאשטשיק איז אין דער צייט, וואס זיי זענען געשטאנען אויף די טרע־פען, געגאנגען אין קלאזעט, דאס אלס בעווייזט, אז רידזעווסקי איז געווען מיט וואלאשטשיק'ען ביים אויספיהרען דעם מארד און וואלאשטשיקס עדות זאגען איז אמת.

אויך וואלאשטשיק האט אין זיינע בעווייזען געגען רידזעווסקי'ן אנגעגע־בען א רייהע פרטים ווי אזוי זיי האבען זיך געטראפען, ווי זיי האבען געטרונ־קען בראנפען, א. ד. ג. אויב דאס זאל זיין אויסגעטראכט, וואלט מען אין וואלאשטשיק'ען געקענט זעהען א גרויסען ליטערארישען טאלאנט.

וועגען עדות זאגען פון די אליביס־טען, פיהרט דער פראקוראר אויס, אז א טייל פון זיי, האבען בכיון פאלש עדות געזאגט, א טייל זענען ארונטער־געפאלען אונטער דער פסיכאלאגישער השפעה פון די ערשטע. אין אלגעמיין קען מען אויף דעם עדות'זאגען פון די אליביסטען קיין אכט נישט לעגען.

רידזעווסקי, ענדיגט דער פראקוראר, איז מעהר שולדיג פון וואלאשטשיק'ען, וועלכער האט ערמארדעט דעם פרעזי־דענט אפשר צוליב נויט; רידזעווסקי האט ערמארדעט — צוליב מארד.

דער פראקוראר פאדערט, פאר דעם בעשולדיגטען טויט-שטראף.

נאכ'ן פראקורארס רעדע בעקומט דאס ווארט דער פערטיידיגער אדוואקאט הארטמאן.

רעדע פון פערטיידיגער.

אין זיין רעדע, וועלכע האט געדויערט אנדערטהאלבען שעה, פיהרט דער אד־וואקאט אויס, אז דער בעשולדיגטער איז בעתן מארד מיט וואלאשטשיקען צו־זאמען נישט געווען. די בעשולדיגונג באזירט זיך אויף 2 מאמענטען: אויף דעם מודה זיין זיך פון רידזעווסקין און אויף די נישט גענויע פרטים, וועלכע עס געבען אן די אליביסטען. דער ערשטער מאמענט—דאס מודה זיין זיך אין שולד, קאן ערקלערט ווערען, אויב נישט מיט פיזישער, איז מיט א פסיכא־לאגישער דרוק, מצד די אויספארשער, וועלכע זענען אין דער צייט, פאר דעם שטאנד-געריכט, געווען אפשר צופיל צו־דרינגליך אין זייערע אויספארשונגען און דער בעשולדיגטער האט נאכגעגע־בען: „זאל זיין"—האט ער זיך מודה גע־ווען און באלד זיין מודה-זיין צוריקגע־צויגען, כדי זיך צו פערטיידיגען מיט אלע כוחות!

ווייטער בעהאנדעלט דער אדוואקאט דאס עדות-זאגען פון די אליביסטען און פיהרט אויס, אז זיי דערווייזען בולט, אז רידזעווסקי האט אין דעם טראגישען טאג פון מארד געארבייט און עס איז נישטא קיין גרונד איהם חושד צו זיין אין אנטיילנעהמען אין מארד פון פרע־זידענט.

ער בעט דעם בעשולדיגטען צו בע־פרייען.

רידזעווסקי בעקומט דאס לעצטע ווארט. ער זאגט:

— ווען מען האט מיך געבראכט אין אויספארשונגס-אמט, האט קאמיסאר ווייער צו מיר געזאגט: „לאבוס, זיי זיך מודה" גאכדעם האט מען מיך געשלאגען. הוי־כער גריכט! זאלען מיר נעהמען עמי־צען פון דעם פובליקום און געבען איהם אין די הענט א האק, ער זאל קלאפען אין דער באנק, וועלען פליהען שפע־נער. אזוי האט מען מיך געשלאגען אין דער פאליציי. איך וואלט מיך מודה געווען אין דערהרגענען מיין אייגענעם פאטער. איך בעט מיך צו בעפרייען פון דער בעשולדיגונג.

נאכ'ן לעצטען ווארט פאלט רידזעוו־סקי אנ'אויסגעשעפטער און דענערוויר־טער אויף דער באנק.

דאס געריכט געהט האלב 6 ארויס אויף א בעראטונג, וואס דויערט כמעט 4 שעה.

אין זאל הערשט א דענערווירונג.

8.45 קומט דאס געריכט צוריק אין זאל. עס ווערט טויט-שטיל. דער פאר־זיצער לעזט אדורך דעם

אורטייל:

קאזשימירז רידזעווסקי, א זוהן פון פראנציסעק און ניעפאמוצינא 22 יאהר אלט, איינוואוינער פון לאדז ווערט אנערקענט פאר שולדיג אין דעם, אז דעם 14 אפריל 1927 האט ער צוזא־מען מיט נאך איינעם אויסגעפיהרט דעם מארד איבער דעם פרעזידענט מאריאן צינארסקי און ווערט פערמשפט צום טויט.

טויט-שטראף

רידזעווסקי האט דעם אורטייל אנגע־נומען רוהיג און געבעטען צו געבען איהם אנ'אפשריפט פון אורטייל.

רידזעווסקי'ן האט מען נאכדעם גע־שמידט אין קייטען און אפגעפיהרט אין טורמע.

פאר'ן געריכט זענען נאך לאנג גע־שטאנען גרופען מענשען און קאמענ־טירט דעם אורטייל.

רידזעווסקי פערלאנגט אנ'אפעלאציע וועגען אורטייל.

* * *

(—) דער טויט-אורטייל איבער רי־דזעווסקי'ן האט ארויסגערופען א שטאר־קען איינדרוק. אין משך פון נעכטיגען טאג האט מען אין שטאט לעבהאפט בעהאנדעלט דעם אורטייל.

מען גיט איבער, אז ווען דאס גע־ריכט איז געווען אויף דער בערא־טונג, האט רידזעווסקי געזאגט צו איי־נעם פון די פאליציאנטען: „כ'האב נישט מורא, ס'איז נאך דא ווארשא".

אין טורמע האט רידזעווסקי געבע־טען א בעזונדערע קאמער.

דער פראצעס אין אפעלאציע-געריכט וועט פארקומען אין א 3 חדשים ארום.

(ב) אין צוזאמענהאנג מיט דעם טויט־אורטייל איבער רידזעווסקי'ן, איז כדאי צו בעמערקען, אז דאס איז דער צר־שטער פאל פון א טויט-אורטייל וואס איז ארויסגעטראגען געווארען דורך א געוועהנליכען געריכט. ביז איצט זענען ארויסגעגעבען געווארען טויט-אורטיי־לען אין לאדזער קרייז-געריכט, נאר דורך שטאנד-געריכטען, וואס זענען ווי בעוואוסט, פון דעם 31-טען דעצעמבער פאריגעס יאהר אבגעשאפט געווארען

בעהייצונגס-אונטערשטיצונג פאר ארבייטסלאזע

ווערען פערטיילט פון מארגען, מאנטאג אן.

(מ) די אונטערשטיצונגס - אפטיילונג פאר ארבייטסלאזע ביים מאגיסטראט איז מודיע, אז מארגען, מאנטאג, דעם 23 יאנואר הויבט זיך אן די פערטיילונג פון בעהייצונגס-טאלאנען פאר די ארביי־טער, וועלכע זענען בערעכטיגט צו בע־קומען די בעהייצונגס-אונטערשטיצונגען.

די בעהייצונגס-טאלאנען וועלען ארויס געגעבען ווערען:

מאנטאג, דעם 23 יאנואר 1928 פאר די ארבייטסלאזע, וועלכע וואוינען אין די גאסען, וואס זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט די אותיות: A.B.C.D.E.F.

דינסטאג, דעם 24 יאנואר 1928 פאר ארבייטסלאזע. וועלכע וואוינען אין די גאסען אויף G. H. I. J. K.

מיטוואך, דעם 25 יאנואר 1928 פאר ארבייטסלאזע, וועלכע וואוינען אין די גאסען אויף L. Ł. M. N. O.

דאנערשטאג דעם 26 יאנואר 1928 פאר ארבייטסלאזע, וועלכע וואוינען אין די גאסען אויף P R S

פרייטאג דעם 27 יאנואר 1928 פאר ארבייטסלאזע, וועלכע וואוינען אין די גאסען אויף T U W Z Ż

די בעהייצונגס-טאלאנען ווערען ארויס־געגעבען: ערשטע ביורא, באזארנא 5 פון 3–6 נאכמ.; צווייטע ביורא ראקא־טשינסקא 10/12 פון 3–4 נאכמיטאג; דריטע ביורא, זשעראמסקי 74/76 פון 3 — 4 נאכמיטאג. די ארבייטסלאזע, וועלכע קומען נאך דעם בעהייצונגס־טאלאן דארפען האבען ביי זיך 1) א פאס און 2) לעגעטימאציע פון מלוכה'־שען ארבייטס-פערמיטלונגס-ביורא.

מיט דעם טאלאן דארף דער ארבייטס־לאזער געהען אין שטאטישען קויהלען סקלאד וועגגלאווא 3, וואו ער וועט בעקומען די קויהלען.

יודישע פאדערונגען אין דער אפטיילונג פאר געזעלשאפטליכע שוץ ביים מאגיסטראט.

(—) נעכטען איז אונטער'ן פארזיץ פון לאוניק פורטאל פארגעקומען די קאנסטיטואירענדע זיצונג פון דער דעלע־גאציע פון געזעלשאפטליכע שוץ ביים מאגיסטראט.

עס זענען געוועהלט געווארען 2 קא־מיסיעס: א ווירטשאפטס-קאמיסיע, וועל־כע דארף ערלעדיגען דעם ביודזשעט, סובסידיעס פאר פריוואט-פערזאנען און געזעלשאפטליכע אינסטיטוציעס און לוי־פענדע ענינים אין די צווייטע קאמיסיע, וועלכע דארף האבען די אויפזיכט אי־בער קינדער וואס געפינען זיך אונטער פריוואטע השגחה און אין שטאטישע אינסטיטוציעס.

אין ביידע קאמיסיעס זענען געוועהלט געווארען פאלגענדע 3 יודען: י. בער־מאן („אגודה") פרוי ראזא אייכנער („בונד") און א. קאנאן („פ. צ.")

ה' קאגאן האט אריינגעטראגען פאל־גענדע 2 פארש אגען: דער מאגיסטראט זאל עפענען א היים פאר ארבייטסלאזע הויזווירטשאפטערינס (דינסטמיידלעך) און פערברייטערען די שטאטישע היים פאר זויגטינדער, עפענענדיג א אפטיילונג פאר יודישע קינדער. ביידע פארשלאגען זע־נען איבערגעשיקט געווארען אין דער ווירטשאפטס - קאמיסיע צו ערלעדיגען. אויך זענען איבערגעשיקט געווארען אין דער קאמיסיע אלע ביטעס פון געזעל־שאפטליכע אינסטיטוציעס וועגען סוב־סידיעס.

אין די אפטייקען.

היינטיגע נאכט-דיזשורען.

(§) היינט ביינאכט דיזשורירען פאל־גענדע אפטייקען: ג. אנטאניעוויטש (פאביאניצקא 56), י. כאנדזינסקי (פיעט־רקאווער 164), וו. סאקאלעוויטש (פשע־יאזד 14), ר. רעמבעלינסקי (אנדזשעיא 26), י. זונדעלעוויטש (פיעטרקאווער 25), מ. קאספערקעוויטש (זגיערזשער 54), ס. טראווקאווסקא בזשעזשינער 56).

שרעקליכער פארפאל אויפ'ן לאדז-קאלישער וואקזאל.

(—) אויף דער סטאציע לאדז—קאלי־שער איז אריינגעקלעמט געווארען צווי־שען די בופער'ן דער וואגאנען-בינדער, דער 26-יאהריגער סטעפאן גאלינסקי.

אין א האפענונגסלאזען צושטאנד האט איהם פאגאטאוויע אפגעפיהרט אין שפיטאל אויף דרעוונאווסקא גאס.

קלוב-אווענד אין האנדעלס-אנגעשטעלטען-פעראיין.

(—) היינט, זונטאג 5 נאכמיטאג קומט פאר אין האנדעלס-אנגעשטעלטען-פער־איין (קאשטשעלני 21), א צוזאמענקונפט פון מיטגלידער און אריינגעפיהרטע געסט.

די געשיכטע פון דער צעכען-בעוועגונג אין פוילען.

היינט 8 אין אווענד קומט פאר אין אונזער לאקאל דער אינטערעסאנטער צווייטער רעפעראט פון פראפעסאר שאול ריגער וועגען דער געשיכטע פון דער צעכען-בעוועגונג.

פרייעוואהל-טריבונע

צו די נאציאָנאלע מינדערהייטען אין פוילען.

דער צענטראל-קאָמיטעט פונ'ם בלאָק פון די נאציאָנאלע מינדערהייטען האָט ארויסגעלאָזט פאָלגענדען אויפרוף:

אין יאָהר 1922 האָבען מיר צום ערשטען מאָל אין פוילען, צום ערשטען מאָל בכלל אין די פילפעלקערישע מלוכות פון אייראָפּא געשאפען א וואהל-בלאָק פון אלע אזוי גערופענע נאציאָנאלע מינדערהייטען. די פאָלקס-מאסען פון די פעראייניגטע פעלקער, צו וועלכע מיר האָבען אפעלירט, האָבען אָפּגעגעבען זייערע שטימען פאר די קאנדידאטען, וועלכע מיר האָבען ארויסגעשטעלט. די בעמיהונגען פון די בלאָק-געגנער האָבען צו גאָרנישט געבראכט, ס'האָט נישט געהאָלפען די אגיטאציע פון די פארטייען, וועלכע האָבען אָנגענומען אלע מיטלען, כדי מיר זאָלען זיך צוקריגען צווישען זיך, כדי צו פערשארפען די נאציאָנאלע אנטאגאָניזמען. דער בלאָק האָט געזיגט אומעטום, וואו די נאציאָנאלע בעוואוסטזיניגקייט, און דער בעוואוסטזיין, אז ס'איז אונבעדינגט נויטיג א געמיינזאמער קאמף פאר געהעריגער פארלאמענטארישער פערטרעטערשאפט פון יעדער נאציאָנאליטעט, האָט זיך אקעגענגעשטעלט יעטוועדע העצערייען און שיקאנעס.

אונזער ביישפיל האָבען דערנאָך נאָכגעטון די נאציאָנאלע מינדערהייטען אין אנדערע מלוכות, נישט אויסשליסענדיג אויך די פוילישע מינדערהייט. דער געדאנק וועגען געמיינזאמען קאמף פאר'ן רעכט פון פרייער ענטוויקלונג פון אלע אונטערדריקטע נאציאָנאליטעטען האָט געפונען אנ'אָפּקלאנג אין גאנץ אייראָפּא און האָט געבראכט צו דער אָרגאניזירונג פון קאָנגרעסען, וועלכע זענען שוין 3 מאָל פאָרגעקומען אין גענף.

איצט, ווען מיר שטעהען ווידער פאר וואהלען, בעניי'ען מיר דעם טעכנישען וואהל-בונד און מיר פאָדערען אויף אונזערע פאָלקס-מאסען צו שטימען פאר דער ליסטע פון אלע נישט-פוילישע נאציאָנאליטעטען, וואָס קעמפען פאר זייער בירגערליכע און נאציאָנאלע רעכט. די וואהל-אָרדינאציע פון יאָהר 1922, וועלכע האָט אונז אלע בעוואלה'ט צונעמענדיג ביי אונז די מעגליכקייט אויסצוקלויבען פארלאמענטארישע רעפרעזענטאנצען, וואָס זאָלען ענטשפרעכען אונזער צאָהל, איז געבליבען אומפעראנדערט. אין אלגעמיין האָט זיך די לאגע פון אונזערע נאציאָנאליטעטען מיט ווייניג וואָס געביטען פון זינט מיר האָבען געשלאָסען דעם ערשטען וואהל-בונד. אונזערע פרינציפיעלע פאָסטולאטען זענען געבליבען נישט בעפרידיגט. דער קאמף פאר אונזער רעכט קאָן דעריבער נישט ווערען איבערגעריסען. און אין דעם דאָזיגען קאמף ענטשיידעט אונזער פעראייניגונג אין איין מעכטיגען וואהל-בלאָק וועגען דער קראפט פון אונזערע רעפרעזענטאנצען, וועלכע וועלען דעם דאָזיגען קאמף פיהרען.

ביי דער ידיעה וועגען דער בעניי'אונג פון אונזער וואהל-בונד האָט זיך אויפגעהויבען א שטורעם אין דער פוילישער געזעלשאפט. אין דער פרעסע און אויסער דער פרעסע האָט מען נישט געקארגט קיין וואָרנונגען און דראָהונגען. מ'פרובט א טייל פערסטראשען, אנדערע געווינען מיט הבטחות. דער בלאָק דארף ווערען צוקלאפּט נאָך איידער ער וועט צוטרעטען צו דער ארבייט. מ'זאָגט אונז אָפּ דאָס רעכט צו פעראייניגען זיך צו א געמיינזאמען קאמף פאר די געהעריגע פארלאמענטארישע רעפרעזענטאנצען. און אונזער פעראייניגונג גופא זאָל זיין א פערברעכען געגען דער מלוכה. ווייל אויף אונזער אָפּשוואכונג, וועלכע וועט אונז ארויסגעבען אויף דער גנאָד פון דער הערשענדער מעהרהייט, דארף געבויט ווערען די פּאָליטיק לגבי אונז. אלע בירגער האָבען דאָס רעכט צו פעראייניגען זיך אין וואהל-בלאָקען, בלויז נישט מיר. דאָס איז נאָך א בעווייז, אז מיר ווערען בעטראכט אלס בירגער פון דער צווייטער מדרגה, וועלכע דארפען נישט געניסען פון די רעכט, וואָס דינען די בירגער פון דער הערשענדער נאציאָנאליטעט. דאָס איז נאָך איין װאריאנט פון דעם אומגליקליכען געדאנק, וועלכער טיילט איין בירגער אין רעגירענדע און רעגירטע, און אונטערדריקענדע און אונטערדריקטע, און וועלכע איז געווען און איז א מקור פון רייסערייען און מפלות.

מיר קעמפען פאר אומבעדינגטער גלייכהייט פון אלע בירגער אין דער מלוכה. מיר שטרעבען צו בעזייטיגען יעטוועדע נאציאָנאלע אונטערדריקונג. דער קינפטיגער סיים דארף רעווידירען די פערפליכטענדע קאָנסטיטוציע, דעריבער דארף יעדע נאציאָנאליטעט שיקען אין סיים און סענאט א מעגליכע שטארקערע פערטרעטערשאפט, וועלכע זאָל זיך שטעלען אין שוץ פון די אידעאלען און אינטערעסען פון יעדער נאציאָנאליטעט.

אין נאָמען פון אָט די לאָזונגען בענייען מיר דעם בלאָק פון די נאציאָנאלע מינדערהייטען. מיר זענען זיכער, אז עס וועלען געהן נאָך אונז — מעהר ווי אין יאָהר 1922 — די פאָלקסמאסען פון אונזערע נאציאָנאליטעטען. מיר רופען צום קאמף געגען עולה, געגען עלענד.

זאָל קיינער נישט פעהלען אין די רייהען. זאָל קיינער זיך נישט לאָזען אָבסטראשען, נישט פערפיהרען פון אומזיסטע הבטחות. זאָל יעדער וויסען, אז עס געהט דאָ וועגען גורל פון זיין נאציאָנאליטעט, וועגען דער מעגליכקייט צו פיהרען אנ'ערפאָלגרייכען קאמף, וועגען רעכט אויף לעבען, גליק און פרייע ענטוויקלונג.

דער אויפרוף ענדיגט זיך מיט אויסרופען געגען נאציאָנאלע אונטערדריקונג און צום קאמף פאר פארלאמענטארישער רעפרעזענטאנץ.

דעם אויפרוף האָבען אונטערגעשריבען אין נאָמען פון די אוקראאינער: ד"ר דמיטרי לעוויצקי, געוו. סענאטאָר טשערקאָווסקי, געוו. דעפּ. וואסינטשוק; פון די יודען: ג. דעפּ. גרינבוים, ג. דעפּ. הארטגלאָס און ד"ר צ. שאבאד; פון די ווייסרוסען — ג. סענאטאָר באָהדאנאָוויטש, ג. דעפּ. יערעמיטש און פאָזניאַק; פון די דייטשען — די געוו. דעפּוטאטען האסבאך, פּיעש און שפּיקערמאן.

WIELKA MASKARADA
„Na Krakowskim Rynku"

na rzecz Kasy Inwalidów-Strażaków, Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej, w dniu **1 lutego 1928 roku.**

Prace przygotowawcze do „Wielkiej Rewji Maskaradowej" na zasilenie Kasy Inwalidów-Strażaków, dobiegają końca.

Komitet utrzymując tradycje zabaw strażackich „bez karoty" ustalił cenę wejścia tylko na Zł. 5.— od osoby i nader umiarkowane ceny na zakąski i napoje.

Dla wygody publiczności, zawarto również umowę z Zarządem restauracji teatralnej, która w dniu 1 lutego r. b. zostanie odebraną do użytkowania gości maskaradowych.

Do tańca przygrywać będą, na przemian, orkiestry straży ogniowej.—

ZARZĄD i KOMENDA
Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej.

291

פרייז 2 זל. שנעל און רעיעל! פרייז 2 זל.

רעכטס-קאנסולענטען-ביורא

„באראדא"-„PORADA"

10 פיעטריקאווער 10

אונטער לייטונג פון א ראנגיעדהריגען און רוטין; ירמז געריכט-סע רעטאר

שרייבט אלערליי ביטען און אפעלאציעס, קלאגזולעס און זאבעזפיעטשעניעס. אינפארמירט און שרייבט אין אלערליי מיליטער-ענינים. אויך איבערזעצונגען אין פרעמדע שפראכען. 258

וואָרנונג!

צו דער אויפמערקזאמקייט פון די ג' ה"ה דאקטוירים און פובליקום

עס האָבען זיך בעוויזען אין פערקויף אָהנוועריגע פאלסיפיקאטען פון

דורכגעריינגטער שאקאלאדע

Drastin Lubelski

„דראסטין-לובעלסקי".

ס'ווערט אויפמערקזאם געמאכט, אז יעדעס שטיקעל פון דער אָריגינעלער דורכגעריינגטער שאָקאָלאדע האָט דעם אויפשריפט „DRASTIN LUBELSKI"

דער איינציגער פּראָדוצענט:

Aptekarz **J. Lubelski,** Warszawa, **Długa 16,** tel. 109-55

אכטונג, עלעגאנטע הערען!!

דערמיט מאך איך בעקאנט דער ג' קונדשאפט, אז נאָך א גרינדליכער רעאָרגאניזאציע פון מיין ערשטקלאסיגען

שניידער-אטעליר א. קוטשינסקי, פעפער-גאס 20

נעהם איך אָן אלערליי בעשטעלונגען צום איצטיגען ווינטער-סעזאָן פון סמאָקינגען, ווינטער-פּאלטענס, פעלצען און אנצוגען אלעס לויט די לעצטע אויסלענדישע מאָדעלען. :—: פאר דער צופרידענהייט פון דער געעהרטער קונדשאפט ווערט גאראנטירט. מיט אכטונג

A. KUCZYŃSKI, ŁÓDŹ, Pieprzowa 20

רעיעלע בעהאנדלונג! מעסיגע פרייזען! לייכטע בעדינגונגען!

OBWIESZCZENIE.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. ŁODZI

podaje do powszechnej wiadomości, że niżej wyszczególnione nieruchomości w Łodzi położone, obciążone pożyczkami Towarzystwa, za niezapłaconą ratę lipcową 1927 roku wraz z zaległościami, wystawione zostały na sprzedaż przez publiczne licytacje, odbywać się mające o godz. 11-ej z rana w Kancelarji Wydziału Hipotecznego m. Łodzi, przy ul. Pomorskiej Nr. 21 przed wyznaczonymi notarjuszami.

№ № hipoteczny nieruchm.	przy ulicy	Vadium	Licytacja rozpocznie się od sumy	przed notarjuszem	Dnia
8г	Olgińskiej	4.980	37.350	W. Siniarskim	14 maja
29	Podrzecznej	2.460	18.450	J. Ładą	„ „
35	Jakóba	1.800	13.500	W. Sarośickiem	„ „
51bl	Zawadzkiej	2.100	15.750	St. Kornem	15 „
54b	Gdańskiej	5.860	43.950	Al. Smolińskim	„ „
70b	Franciszkańskiej	4.740	35.550	Ap. Karnawalskim	„ „
148c	Lutomierskiej	360	2.700	Br. Lisowskim	16 „
188	Aleksandryjskiej i Kościelnej	2.360	17.700	J. Andrzejewskim	„ „
201a	Wolborskiej	1.280	9.600	Wł. Jeżewskim	„ „
259a	Piotrkowskiej	4.780	35.850	J. Krzemieniewskim	18 „
292/3	Ogrodowej	4.280	32.100	K. Rosssmanem	„ „
303b	Wschodniej	5.880	36.600	J. Rzymowskim	„ „
321ki	Szkolnej	5.120	38.400	S. Jarzębskim	21 „
334	Pomorskiej	700	5.250	L. Kahlem	„ „
435	„	4.580	34.350	E. Trojanowskim.	„ „
447	Południowej	160	1.200	Wł. Siniarskim	22 „
466a	Wschodniej	1.100	8.250	J. Ładą	„ „
497z	Żelaznej	2.060	15.450	W. Sarosickiem	„ „
534	Piotrkowskiej	5.740	43.050	St. Kornem	23 „
534 б	Żelaznej	13.320	99.900	Al. Smolińskim	„ „
538	Piotrkowskiej	9.720	72.900	Ap. Karnawalskim	„ „
789oo	Ludwiki	160	1.200	Br. Lisowskim	24 „
795oo	Pańskiej	900	6.750	J. Andrzejewskim	„ „
798 б	Lipowej	2.140	16.050	Wł. Jeżewskim	„ „
825a	Żamenhoffa	2.240	16.800	Ji Krzewieniewskim	25 „
914a	Senatorskiej	2.340	17.550	K. Rossmanem	„ „
934ж	Miedzianej i Przędzalnianej	800	6.000	J. Rzymowskim	„ „
1109a	Sienkiewicza	5.200	39.000	S. Jarębskim	20 „
1128	Kilińskiego	2.520	18.900	L. Kalem	„ „
1273	Głównej	5.080	38.100	E. Trojanowskim	„ „
1291 б	Tramwajowej	1.140	8.550	W. Siniarskim	30 „
1291b	„	2.960	22.200	J. Ładę	„ „
1314b	Nawrot	1.820	13.650	W. Saroszeckiem	„ „
1392	Cegielnianej	5.360	40.200	St. Kornem	31 „
1402a	„	4.120	30.900	Al. Smolińskim	„ „

Zbiór objaśnień i warunki licytacyjne znajdują się w księgach hipotecznych odpowiednich nieruchomości oraz w Biurze Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi i tamże przeglądane być mogą.

W razie gybby dzień wyżnaczony dla sprzedaży był świątecznym, sprzedaż odbędzie się dnia następnego.

OGŁOSZENIE.

Opierając się na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 roku o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, oraz odzieży i obuwia przez wyznaczanie cen" (Dz. Ust. Rz. Pol. Nr. 18, poz. 101) na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. „o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku" (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527 art. 8), oraz na Uchwale Magistratu m. Łodzi z dnia 16 kwietnia 1926 roku, niniejszem podaję do wiadomości mieszkańcom m. Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 80 z dnia 20 stycznia 1928 roku zostały wyznaczone ceny maksymalne:

na mięso wieprzowe i wyroby masarskie za 1 kg. w detalu:

1.	wieprzowina	zł. 3 gr. 50	16.	szynka sur. wędz.	zł. 3 gr. 40
2.	wieprzowina bez dokł.	„ 3 „ 20	17.	szynka bez kości	„ 4 „ 00
3.	schab i baleron	„ 3 „ 20	18.	baleron gotowany	„ 5 „ 80
4.	słonina	„ 3 „ 40	19.	„ surowy	„ 4 „ 60
5.	sadło	„ 3 „ 40	20.	boczek sur. wędz.	„ 4 „ 00
6.	salceson	„ 3 „ 40	21.	„ gotowany	„ 4 „ 40
7.	kiełbasa krajana	„ 3 „ 40	22.	szmalec	„ 4 „ 20
8.	„ serdelowa	„ 3 „ 40	23.	siekane	do umowy
9.	pasztetowa	„ 4 „ 20	24.	polędwica sur. wędz.	zł. 6 gr. 20
10.	serdelki	„ 4 „ 40	25.	słonina paprykowana	„ 4 „ 80
11.	podgarlana	„ 2 „ 30	26.	kiełbasa surowa	do umowy
12.	czarna	„ 2 „ 20	27.	rolada	zł. 4 gr. 20
13.	kaszanka	„ 1 „ 20	28.	kiełbasa sucha	„ 5 „ 30
14.	krakowska	„ 4 „ 20	29.	salami	„ 7 „ 80
15.	szynka gotowana	„ 5 „ 80	30.	parówki	„ 5 „ 30

na mięso wołowe, baranie i cielęce za 1 kg.

W HURCIE:		W DETALU:	
1. wołowina normalna I gat.	Zł. 2.60	1. wołowina normalna I gat.	Zł. 2.80
2. „ „ II „	„ 2.18	2. „ „ II „	„ 2.50
3. „ koszerna I „	„ 3.32	3. „ koszerna I „	„ 4.00
4. „ „ II „	„ 2.70	4. „ „ II „	„ 3.23
5. baranina normalna	„ 2.77	5. baranina normalna	„ 3.18
6. „ koszerna	„ 3.23	6. „ koszerna	„ 3.87
7. cielęcina normalna	„ 2.50	7. cielęcina normalna	„ 3.87
8. „ koszerna	„ 2.50	8. „ koszerna	„ 3.00
		9. wołowina norm. I gat. bez kości	„ 3.40
		10. „ „ II „	„ 2.75
		11. polędwica wołowa	„ 4.10

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów § 7 wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Zaznaczam, że zgodnie z §§ 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych, będą ukarani przez władzę administracyjną I instancji według art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. (Dz.U.R.P.Nr. 91 z 1926 r., poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku – **aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10 tysięcy złotych,** o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych Ustaw Karnych

Łódź, dnia 21 stycznia 1928 roku.

581

Prezydent m. Łodzi (—) BR. ZIEMIĘCKI.

א מביליגסטען אויף די בעקוועמסטע בעדינגונגען!
קען מען קויפען אלערליי
פעלץ-וואַרעז
...... נאָר ביי דער לאַנג-יעהריגער פירמע ......
ל. ב. פעפער, ווסכאדניא 42.
בעמערקונג: די קירזשנער-ווערקשטעל אויס'ן ארט. די ארבייט ווערט אויסגעפיהרט פינקטליך און רעעל.

וויכטיג פאר בעל-שמחות
איך גיב אויף אבנוץ
געפעסער, גאָפּעל, לעפעל, מעסער, ווינער-שטיהל
א. אז. וו. — צו ביליגע פרייזען! — עכט כשר! — מיט אַכטונג
פרידוואלד, פאלודניאוואַ 10.
בעמערקונג: דער זאַל ווערט אויך אָבגעגעבען אויף חתונות. 135

תלמוד תורה, ליפּאווא 31
דערמיט מאַכען מיר בעקאַנט, אַז היינט, זונטאג, פ׳ בא (22. יאַנואַר 1928), 4 אַ זייגער נאָכמיטאָג קומט פאָר
די יעהרליכע אַלגעמיינע גענעראַל-פערזאַמלונג
מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג: 1) ערעפנונג פון דער גענעראַל-פערזאַמלונג; 2) וואַהלען פון אַ פאָרזיצענדען פון דער גענעראַל-פערזאַמלונג מיט 2 בייזיצענדע; 3) בעריכט פון 1927; 4) בודזשעט פון 1928; 5) וואַהלען פון אַ פערוואַלטונג מיט רעוויזיאָנס-קאָמיסיע און 6) פרייע פאָרשלאַגען. די פערוואַלטונג.
בעמ.: ביי נישט-גענוגענדער צאָהל מיטגלידער, קומט די פערזאַמלונג פאָר צום 2-טען טערמין דעםזעלבען טאָג, 6 אַ זייגער אָוועגד ביי יעדער צאָהל מיטגלידער. 592

LEKARZ-DENTYSTA צאָהן-ארצט
St. GELBERG
זאַכאַדניא 15, טעל. 31-08
היילט נאָך פערנאַכלעסיגטע ציינער און מונד-קראַנקהייטען, צאָהן-ציהונג אָהן שמערצען, היילט מיט ליכט-בעשטראַהלונג, ספּעציעלער לאַבאָראַטאָריום פון קינסטליכע ציינער. נעהמט אָן פון 9—12 פרימאָרגען און פון 3—7 אין אָוונד. צו ביליגע פרייזען. 1421
צוריקגעקעהרט.

מאַסאַזש- און הייל-גימנאַסטיק-שולע און קאַבינעט
פון דר. מעד.
ב. שמירגעלד
צעגעלניאַנאַ 6, טעל. 51-89
יונגע ביינער - פערקרימונגען, פאַראַליזען, נערווען-שמערצען, אא. א. וו. פלאַטפוס, ארטריטיזם, שטול-פערשטאָפּונג, גינעקאָלאָגישע מאַסאַזשע, באַהאַנדלונג פון פיזיש שוואַכע קינדער (גרופּען). נאָך דעם ענדיגען די שולע, ווערט אַרויסגעגעבען אַ צייגניס. עמפּפאַנג פון 3—5 נאָכמ.

Dr. med.
BRAUN
פאַלודניאַוואַ 28.
טעלעפאָן 40-26
ספּעציאַל-ארצט פאַר הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע.
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-ליכט (הער-אויספאַל)
נעהמט אָן פון 9—11 פריה און פון 3—5 אָוונד.

Dr. med.
STUPEL
Szkolna 12
ספּעציאַליסט פאַר הויט, האָר און וועגערישע קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, רענטגען-שטראַהלען און קוואַרץ-ליכט, עלעקטראָ-טעראַפּיע.
נעמט אָן פון 12—3 נאָכמ. און פון 6—9 אין אָוונד.
לעטשניצע פרייזען.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
און ערצטליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגיערסקאַ 17 טעל. 16-33.

ד״ר ראַקאָווסקי	נאָז האַלז, אויערן קר.	10—11 2—3 6—7
ד״ר רוזשאַנער	הויט און געשלעכט קר.	10—11 1—2
ד״ר גאָלדשטיין-פּאָלאַק	אויגען-קראַנקהייטען	1—2 7—8
ד״ר יוסטמאַן	נערווען קראַנקהייטען	12—2 חוץ זונ.
ד״ר ראָזענצווייג	קינדער-קראַנקהייטען	10—12 4—5
ד״ר פּאַפּיערני	פרויען און געבורט-הילף	1-11½ 5—6
ד״ר קאַנטאָר	כירורגישע-קראַנקהייט.	4-5 זונ. 1—2
ד״ר ווייגבערג	אינ. הערץ לונגען-קר.	11-1 5½—7
ד״ר מטופעל	רענטגען	10—12 4—6
א. גראָדזענטשיק	צאָהן-ארצט	3—7
נ. ראָזעם	צאָהן-ארצט	9—2

צאָהן-מונדהיילונג, בעלייכטונגען, קאַראָנען, מאַסטען א. א. וו. ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען
א רענטגען-אינסטיטוט
היילונג פון הויט קראַנקהייטען פון קאָפּ (פאַרך) מיט רענטגענשטראַהלען, פאַר בעשטראַהלונג און דורכלייכטונגען, קוואַרץ-לאַמפּע, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע, אַלע מעגליכע אַנאַליזען. אַ קורס פאַר שטאַמלער.
איספּונגען געגען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין) פון 4—5 נאָכמ.
די לעטשניצע איז אויך אָפען זונטאַג.
וויזיט אין דער שטאָט.

עלטערן!
פאַר 3 זלאָטעס אַ וואָך ווערט געלערנט מיט קינדער וואָס לערנען אין פאָלקס-שולען: חומש, רש״י נ״ך משניות, גמרא יהדות היסטאָריע, רעדען און שרייבען העברעאיש און יודישע בריות ועלבסט צוזאַמענשטעלען דורכ׳ן בעוואוסטען אָרטאָדאָקסישען העבראַאישען לעהרער י. ד. ראָזענפעלד, פּלאַץ וואָלנאָשטשי 6 קווער אָפּ. רעכטס 2 שט. געם. ס׳ווערן אויך אָנגענומען אנפענגער פון 5 יאָהר און אַ שטרענג רעליגיעזע ערציהונג! ערפאָלג גאַראַנטירט!

Dr. med.
NIEWIAŻSKI
Sienkiewicza 34
tel. 59-40.
ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקה. בעהאַנדל. פון מענער-שוואַכע
נעמט אָן פון 5—9 אָוונד.

Dr. med.
H. Lajchter
קאָנסטאַנטינער 9.
רוג זאַכאָרניע טעל. 49 66
צאָהן-כירורג
ספּעצ. פון כירורגישע קראַנקהייטען ווי שטיינקעס, גאַטענס, דרישאַנסעס, צאָהן פיסטולעס א.אז.וו. נעמט אָן פון 1½ 5 זונטאַג און יום-טוב פון 10 12

Dr. HELLER
ספּעציאַליסט פאַר הויט- און וועגערישע קראַנקהייטען.
2 נאַווראָט 2
נעמט אָן ביז 10 פריה, 1—2 און פון 4 - 8 אָוו. פאַר פרויען ספּעציעל פון 4 5 נאָכמיטאָג. פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען.

Dr ADAM
GROSGLIK
Al. Kościuszki 27,
tel. 51-78.
הויט און וועגערישע קראַנקהייטען און ליכט-היילאינסט. נעמט אָן פון 4—7 אין אָוונד.

Dr. med.
L. Pikielny
ספּעציאַל-ארצט פאַר לונגען, בלאָזען און האַרן-קראַנקהייטען
Nawrot 8
telefon 19-90.
עמפּפאַנגט פון 4—7 אין אָוונד

MIEJSKI KINEMATOGRAF OSWIATOWY
Wodny Rynek (róg Rokicińskiej) tel. 18-26
Dojazd tramwajami 16 i 10.
od wtorku 21 Stycznia 1928 r.
Dla dorosłych
Piotr Wielki
Dramat historicznny w 9 aktach
w rolach głównych EMIL JANINGS i BERNARD GOETZKE
Dla młodzieży
WYPRAWA MYŚLIWSKA DO ABISYNJI
Dla młodzieży początek seansów o godz. 2 i 4 pp.
Ceny miejsc: dla dorosłych: I—70, II—60, III—30 gr.
dla młodzieży: I—25, II—20, III—10 gr.

מעבעל | קויפט נישט קיין | מעבעל
מעבעל
בעפאָר איהר איבערצייגט אייך נישט אין מיין
44 מעבעל-געשעפט 44
גדאַנסקאַ (דלוגאַ)
טעלעפאָן 62-56
CH. ŁAZNIK
נור ביי מיר קענט איהר בעקומען פערשידענע מעבעל שעהן גוט און ביליג.
בעמערקונג: אויך קויף איך פערשידענע מעבעל, דיוואַנעס, בעלצען, ניי-מאַשינען, סאַמאָוואַרען, אנציגער א. א. וו. אייך צאָהל די העכסטע פרייזען. קומט און איבערצייגט אייך.

לעטשניצע פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
בזשעזשינער 11, טעל. 37-63
אָפען פון 9 פריה ביז 7 אָוונד.

ד״ר וואָלינסקי	נאָז, האַלז, אויערן קר.	3—4
ד״ר קערשנער	קינדער קראַנקהייטען	12-9½, 4-5
ד״ר שיפּמאַן	אינערליכע קראַנקה.	11—1
ד״ר ליובימש	הויט- און געשלעכט-קר.	12—2
ד״ר שמירגעלד	נערווען און גמסטיגע קר.	1—3
ד״ר גאָלדבלאַט	אויגען-קראַנקהייטען	12½—2
ד״ר פּלישבערג	כירורגישע-קראַנקה.	1—3
ד״ר בערנשטאַן	פרויען און געבורט-הילף	3—4

טעכנאָ-טעראַפּיע, שטראַך-שטערונגען ווי שטאַמלען א. א. וו. טעסטען-שטעלען, קינסטליכע בערג-זון-בעשטראַהלונג אינ-איספּריצונגען, מאַסאַזשען, עלעקטריזאַציע, אָפּעראַציעס. אויף פערלאַנג — וויזיטען אין שטאָט. — אין לאַבאָראַטאָריום ווערן אָנגענומען אַלע ארט אַנאַליזען, ווי אויך פלעגמע און בלוט.
אימפּונגען געגען שקאַרלאַטין.
ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געוואָרען אַ
דענטיסטישער קאַבינעט
עס נעהמען אָן:

ד״ר ווייצערשטיין	צאָהן-ארצט	10—2 נח.
ד״ר לאַזשינסקי מאַראַפּאָלסקאַ	צאָהן-ארצט	5—7

קינסטליכע ציינער, קאָראָנען, מאַסטען א. א. וו.
די לעטשניצע איז אויך טעטיג זונטאָג.

אין א שיך-געשעפט
ווערט א טיכטיגע פערקויפערין
נאָר פונדער זעלבער בראַנזשע געברויכט. פאַר אַ בעסער בעהאַלט. צו ערפאַהרען אין אדמ. פון „נ. פאָלקסבלאַט".

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.